

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS-THURSDAY – BALANDŽIO-APRIL 22, 2021 • Vol. CXII NR. 31

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

31 NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-21-2021

Gyvenimas, skirtas menui ir labdarai

Beveik septyni dešimtmečiai – kinui ir scenai, šeši dešimtmečiai – besirūpinant kitais. Tokiu pačios susikrautu gyvenimo kraičiu gali pasidžiaugti ir pasididžiuoti mūsų mylima aktorė Rūta Kilmonytė Lee. – 3 psl.

DRAUGAS

laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

Lietuvos Premjerė kreipėsi pagalbos į pasaulio lietuvius

Net ir gyvendami toli nuo savo artimųjų, likusių Lietuvoje, galime padėti jiems išvengti pavojingo, visą pasaulį bauginančio viruso COVID-19. Tereikia su jais pasikalbėti ir padrąsinti greičiau skiepytis. Mylimo žmogaus nuomonė bus atidžiau išklaudyta ir išgirsta.

Su tokiomis mintimis ir pagalbos prašymu į pasaulio lietuvius kreipėsi Lietuvos premjerė Ingrida Šimonytė – 2 psl.

Romanas apie pasaulio sūpuokles

Kanadoje gyvenantis anglas Gordon Mott neseniai išleido romaną „lietuvišku“ pavadinimu – „Lithuanian Lullaby“. Jame baltiškų šaknų neturintis rašytojas daug dėmesio skiria Lietuvai ir jos kovai už nepriklausomybę. Tiesa, gyvenimo keliai autorių buvo atvedę į Lietuvą. Pirmą kartą atvykęs padirbėti

nepriklausomybės aušroje, vėliau jis vis sugrįždavo aplankyti uošvių ir draugų. Lietuvė žmona Asta daro įtaką ir šeimos gyvenimui Kanadoje – jie švenčia Kūčias, Jonines, prieš Velykas margina margučius, mėgsta pasigaminti šaltibarščių. Tik štai dėl cepelinų prasčiau – „kaltos“, matyt, Vancouverio bulvės... – 6 psl.

Melancholikas pasidarai, kai imi galvoti apie gyvenimą; cinikas – kai pamatai, ką iš jo padaro dauguma žmonių – Erich Maria Remarque

„Kas pirmesnis, tas gudresnis“, – mėgdavome sakyti vieni kitiems šitą argumentą vaikystėje žaidimų metu. Net neįsivaizduoju, kas pirmas jį sugalvojo ir kokiame kontekste tai buvo pirmą kartą pasakyta. Bet turiu nuojautą, kad nuo Kaino ir Abelio atsiradimo šiame pasaulyje. Vaikystėje mes dar nesuvokėme šio posakio prasmės, tačiau šiandien, ko gero, galima būtų jį laikyti konkurencijos šūkiu. Kas greičiau pateiks bosui savo pasiūlymą, galės tikėtis paaukštino, taigi atrodo gudresnis už kitą kolegą, kuriam neatėjo į galvą pirmam to padaryti, nors ir dirbo kartu. Sovietmečiu tie, kurie pirmi užsiimdavo eilę prie maisto parduotuvės, galėjo tikėtis gražesnių mėsos gabaliukų ar net bananų nusipirkti. Taigi buvo gudresni, nes nepatingėjo pasiskirstyti su tokiais pat gudresniais valandas, kad galėtų per visą naktį budėti prie durų ir būti pirmi. Gudresni. O priekaištaujančiam pirkėjui, prieš kurio nosį eilėje vietoj vieno radosi visi penki, paskui pasakyti daug sykių girdėtą frazę panašiose eilėse prie gydytojo kabineto, kitų parduotuvių: „Jie stovėjo prieš mane, tik buvo trumpam išėję“. Ir lieki kvailio vietoje. Ir pasiskūsti nėra kam.

Prisimčiau šį posakį neatsitiktinai. Tik šį kartą ne žaidimo metu, o stebėdama pandemijos ir karantino sukeltus reiškinis visuo-

Kas pirmesnis, tas...

JŪRATĖ KUODYTĖ

menės gyvenime, ne tik stebėdama, bet ir pati juose dalyvaudama. Nes irgi noriu būti pirmesnė. Kaip ir dauguma šiandien, kurie tiki, kad gavus skiepą gyvenimas ir vėl grįš į senas vėžes. Bus toks, koks buvo iki kūnus ir širdis apėmusio viruso. Tik kaip būti pirmesniam, jei dar nepriklausai rizikos amžiaus grupei? Ir nesi gydytojas nei slaugytojas? Man pataria gudresnieji. Sako, galima tapti savanoriu: padirbi kur nors tam tikrą skaičių valandų ir jau būsi įtrauktas į prioritetinių grupių sąrašą. Yra dar vienas kelias tapti pirmesniu ir gudresniu – reikia apsilankyti pas šeimos gydytoją. Nunešk ką nors dovanų, tik ką nors apčiuopiamo, išdėstyk reikalą ir tikėkis, kad galbūt, gerai paieškojęs, jis tau suras kokių lėtinių ligų. Žinoma, yra tam tikrų rizikų, jeigu kas nors sužinos. Tavo ir gydytojo vardas nuskambės žiniasklaidoje ir tas pirmumas gali nustumti į eilės galą abu gudruolius darbovietės garbės lentoje. Bet ant svarstyklių padėjus garbę ir galimybę gauti skiepą bet kokia kaina... nusvertų čia ir dabar. Kad tik greičiau. Pirmieji paviešinti tokių greituolių vardai pra-

džioje kėlė pasipiktinimą, tačiau po kelių savaičių tuos žmones mes jau pamiršome, o užsilaukiant nepopuliarioms vakcinoms šaldytuvuose pradėdame ne tik juos suprasti, bet ir pateisinti. Vakcina bet kokia kaina. Nors ir per kitų galvas.

Kai nori būti pirmesnis, pradėti kvestionuoti valdžios nustatytus prioritetus skiepyti pirmiausia pagyvenusius žmones, medikus, sunkius ligočius. O kodėl ne policininkus? Kuo sportininkai svarbesni už universitetų dėstytojus, mokslininkus, didžiųjų prekybos centrų kasininkes? Lenkynėse kas pirmesnis dalyvaujame visi, net jeigu nesibūriuojame gyvoje eilėje prie vakcinavimo punkto. Mintyse lenkiame kitus, kaltindami senolius tamsu arba tingumu, kad neatvyksta nustatytu laiku ir skiepas prapuola, tačiau praleidžiame pro akis tą faktą, kad ne visi jie gali patys atvykti dėl senatvės, vienišumo arba visuomeninio transporto nebuvimo. Norėdami būti pirmesni, negirdomis praleidžiame parlamentaro agitacijas prieš vakciną. Tegul sau šneka, dar geriau, jei kas nors išsigąs, didesnė tikimybė pačiam

gauti skiepą. Lenkyniauja ne tik pavieniai žmonės, bet lenkyniauja valstybės. Kuri gaus pirmiau ir daugiau dozių. Pasidalinti su trečiuoju pasauliu? Juokaujate? Pirmas mes. Mūsų bendrija ir mano bendruomenė.

Krizių, karų metu ypatingai išryškėja žmogaus vertybinės nuostatos. Pandemijai neslūgstant pradėdame rūpintis tik savo kiemu, savo šeima, galiausiai tik savimi. Popiežius Pranciškus dar pirmai bangai nenuslūgus jau perspėjo apie radikalų individualizmą, kuris yra gudrus. Mat šalia COVID-19 atmainų mezgasi dar vieno viruso atmaina – egoizmas. Ar jau reikia vakcinas apsaugoti visuomenę ir nuo jo? Ar nėra pavojaus, kad skiepijimo idėja irgi gali tapti tam tikra egoizmo apraiška, padalinsianti į privilegijuotus ir tuos kitus, mažiau gudrius? O gal atvirkščiai – paakins būti greitesniais ir gudresniais, nes tik skiepas galės suteikti laisvę ir viltingą gyvenimą, kad pasiskiepijus viskas bus kaip anksčiau. Tik ar bus? Ir ar tikrai skiepas yra tas raktas į garantuotai laimingą ir sėkmingą gyvenimą? Ir ar karantinas yra blogiausia, kas mums galėjo nutikti? Svarbiausia išgyventi ir gyventi. Taip, tik ar bet kokia kaina? Ir ar tikrai tas, kuris šiandien bus greitesnis, ilgesniame gyvenimo maratone pasieks pergalę? Ir ar tikrai pergalė yra gyventi kaip anksčiau, kaip buvome suplanavę ir apskaičiavę? O kas, jeigu savo apskaitoje kažko nepastebėjome? Gal net paties svarbiausio?

Lietuvos Premjerė kreipėsi pagalbos į pasaulio lietuvius

Premjerė Ingrida Šimonytė pasaulio lietuvių prašo paraginti Lietuvoje gyvenančius artimuosius pasiskiepyti nuo COVID-19.

„Nors esate toli nuo Lietuvos, daugelį jūsų su gimtine jungia tai, ką turime svarbiausio, – artimi ir labai brangūs žmonės. Šiandien, tęsiantis pandemijai, prašau jūsų visų pagalbos – paraginkite savo tėvus ar senelius, kaimynus ar kitus pažįstamus senjorus pasirūpinti savo sveikata ir gyvybe. Paraginkite juos pasiskiepyti nuo COVID-19“, – kreipimėsi sakė Vyriausybės vadovė.

Ji trečiadienį nuotoliniu būdu susitiko su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pirmininke Dalia Henke, Seimo ir PLB komisijos pirmininke Dalia Asanavičiūte ir PLB viešųjų ryšių komisijos pirmininku Vaidu Matulaičiu.

Susitikimo tikslas – pakviesti svetur gyvenančius tautiečius, kad šie paragintų Lietuvoje likusius savo artimuosius senjorus skiepytis COVID-19 vakcina.

Premjerė ragina padėti artimiesiems užsiregistruoti skiepijimo, suprasti vakcinacijos naudą.

„Senjorai savivaldybėse šiuo metu vakcinuojami prioriteto tvarka. Jeigu jūsų artimieji abejoja, nežino, kaip elgtis, paaiškinkite jiems, padėkite suprasti, kad skiepas – vienintelis mokslo įrodytas būdas apsaugoti nuo šio viruso ir apsaugoti aplinkinius“, – teigė I. Šimonytė.

„Jei artimieji nežino, kur kreiptis dėl skiepo, paskambinkite į savivaldybę už juos. Padėkite senjorams užsiregistruoti. Jei jiems būtinas transportas nuvykti į vakcinacijos vietą, informuokite apie tai savivaldybę. Padėkite savo brangiems žmonėms sulaukti jūsų sveikų“, – pridūrė ji. Lietuvoje nuo COVID-19 pirma vakcinacijos doze paskiepyti 580 875 asmenys, abiem – 215 134.

BNS inf.

Šiame numeryje

Šiomis dienomis daugelis turėjo progą vėl (arba pirmą kartą) pa-

sižiūrėti Ramunės Rauskaitės dokumentinį filmą „Keliomis namais“. Jame – daug pažįstamų veidų ir istorijų apie išvykimus bei sugrįžimus.

Šiame „Draugo“ numeryje kelionių į pasaulį ir atgal tema plėtojama pokalbiuose su Hollywoodo aktore Rūta Lee ir britų kilmės Kanadoje gyvenančiu rašytoju Gordon Mott. Abu jie apie šias keliones parašė knygas, tik skirtingų žanrų: R. Lee – memuarus, G. Mott – romaną, kurio viena iš svarbiausių veikėjų yra savo laisvę ginanti Lietuva. Tikimės, kad jų mintys ir kūryba bus įdomios „Draugo“ skaitytojams.

Ramunė Lapas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu] – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto. Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

El. svetainė – Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Autorių nuomonė nebūtinai sutampa su leidėjo ir redakcijos nuomone.

Gyvenimas, skirtas menui ir labdarai

Susitikimo su Lietuvos rotariečiais metu aktorė tiesiog spinduliavo ir pristatė savo pusserę Onutę (renginio stop kadrai).

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Balandžio 19-ąją Hollywoodo aktorė lietuvė kilmės Rūta Kilmonytė-Lee dalyvavo nuotoliniame susitikime su Vilniaus Perkūno Rotary klubo nariais ir kitais Lietuvos rotariečiais. Pokalbį moderavo Vilniaus Perkūno Rotary klubo narė, žinoma operos solistė, televizijos laidų vedėja Nomedė Kazlauskaitė.

Šio ypatingo susitikimo tema buvo „Labdaros ir savanorystės svarba šių laikų pasaulyje“. Jo metu Hollywoodo žvaigždė Rūta Lee pasidalino džiugia naujiena – ką tik pasirodė jos memuarų knyga, kuria balandžio 20-ąją pradėjo prekiauti interneto platforma „Amazon“, o išankstinė knygos prekyba viršijo visus lūkesčius. Naujojoje knygoje aktorė daug dėmesio skiria savo labdarinei veiklai.

Pasakojo apie labdarinę veiklą

Pokalbio metu aktorė papasakojo apie labdaros organizaciją „Thalians“, kuri buvo įkurta dar 1955 metais. Tuomet grupė jaunų talentingų Hollywoodo aktorių, norėdami paneigti kalbas, kad aktoriai tik lėbaujauja, pramogauja ir lengvai leidžia uždirbtus pinigus, nutarė paneigti šį įvaizdį ir įrodyti, kad jiems taip pat rūpi pagalba kitiems. Savo energiją ir pinigus jie nutarė skirti proto negalią turintiems vaikams.

„Pavadinimas ‘Thalians’ kilo iš Talėjos, kuri graikų mitologijoje yra deivė, komedijos mūza. Dažnai ji vaizduojama su piemens lazda, nes surinkdavo paklydusius avinėlius. Šis įvaizdis labai tiko, ir pavadinimas prigijo. Buvo pradėta rinkti pinigus, organizuoti renginius, į šią veiklą įsitraukė mano gera bičiulė, puiki aktorė, nominuota ‘Oskaro’ apdovanojimui Debbie Reynolds, deja, mirusi 2016-aisiais. Mums kartu teko daugybę metų vadovauti šiai organizacijai, ir labai džiugu, kad pavyko surinkti milijonus dolerių ir padėti tūkstančiams žmonių“, – pasakojo aktorė susitikimo metu.

Po aštuoniolikos metų aktyvios „Thalians“ veiklos Los Angeles pavyko pastatyti psichinės sveikatos centrą. Pagalba apėmė jau ne tik vaikus, bet ir vyresnio amžiaus žmones, o iš viso ši labdaros organizacija centrai paremti ir visai šiai labdarinei veiklai per 60 metų skyrė apie 35 milijonus dolerių.

R. Lee pasakojo, kad daug pinigų būdavo su-

renkama per metines šventes, vakarelius, kai Hollywoodo žvaigždės ir turtingi rėmėjai už pokylius su vakariene iš pradžių mokėdavo po 200–300 dolerių, vėliau jau po 1200–1500 dolerių. Visi surinkti pinigai ėjo labdarai, nes meninę programą tuose pokyliuose

artistai atlikdavo nemokamai.

„Vėliau mūsų dėmesys nukrypo dar į vieną sritį – mes ėmėme rūpintis iš karinių konfliktų zonų grįžusiais kariais, kurie dažnai turėdavo ne tik fizinius sužeidimus, bet ir jų psichikos pažeidimai buvo akivaizdūs. Tad dabar parama keliauja California universiteto Los Angeles (UCLA) sveikatos programai ‘Operation Mend’, įkurtai 2007 metais. Buvę kariai gauna visą reikiamą pagalbą – ir medicininę, ir psichologinę“, – sakė aktorė.

Ji apgailestavo, kad dėl koronaviruso pandemijos negalima organizuoti renginių gyvai ir jų metu rinkti lėšas, bet šis laikas išnaudojamas kreiptis ir prašant paramos. Ir jos sulaukiama. Pasak R. Lee, kartais tai būna 5 doleriai, o kartais – 500 000 dolerių.

Pastangas atperka žmonių dėkingumas

„Per tuos daugybę metų mes padėjome tūkstančiams ir tūkstančiams žmonių, kurių vardų niekada nesužinosime. Esu labai laiminga ir palaiminta Dievo, kad galėjau prie to prisidėti. Mano

Kadrai iš kino filmų, kuriuose vaidino Rūta Lee.

bičiulė D. Reynolds visada sakydavo – tu gali prašyti iš bet kokio žmogaus bet ko ir gausi tą paramą, jei prašysi ne sau, o kitiems. Tad ir dirbome bei iki šiol tebedirbame dėl kitų, tam atiduodami visą savo širdį“, – sakė aktorė.

R. Lee prisiminė, jog ši labdarinė veikla reikalauja ir daug laiko, ir labai daug pastangų, nes rengiant visus tuos pasirodymus, pokylius, šventes reikia atsižvelgti į daugybę įvairių dalykų, smulkmenų, ir viskas yra svarbu. Pvz., kokia nors žvaigždė galbūt susipykusi su kita ir nenorės sėdėti šalia, ir tai reikia žinoti. Bet kai po to sunkaus darbo prieina žmogus ir pasako, kas jus išgelbėjote mano vaiką ar žmoną ištraukėte iš mirties nagų, tai yra pati geriausia padėka ir to sunkaus darbo vertinimas. O tų padėkų būna daug, laiškų sulaukiama tūkstančiais.

Nukelta į 5 psl.

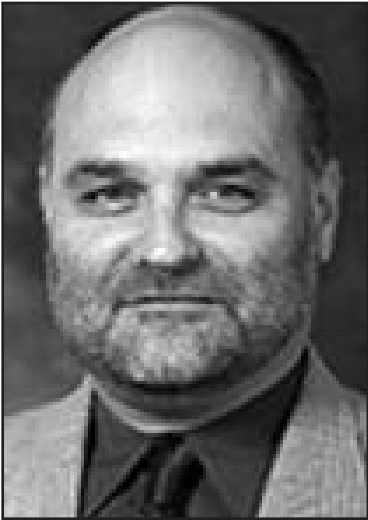

Rūta Lee su ilgamete drauge ir bendraminte aktore Debbie Reynolds ir aktoriumi Clint Eastwood.

Interneto šaltinių nuotraukos

JAV LB MICHIGANO APYGARDOS

kandidatai į JAV LB XIII Tarybą 2021-2024

Almantas Galvanuskas, PhD

Pagal profesiją Almantas yra fizikas. Nuo 2002 metų dirba profesoriumi University of Michigan, EECS (Electrical Engineering and Computer Science) departamente. Jo darbas – paskaitos, vadovavimas studentų projektams, mokslinių tyrimų ir laboratoriniai darbai. Almantas paskelbė daugiau kaip 100 mokslinių straipsnių ir užpatentavo per 30 išradimų. Savo išradimų pagrindu yra įsteigęs privačią bendrovę (technology startup). A. Galvanuskas yra tarptautinio garso lazerinių technologijų specialistas, jis palaiko glaudžius ryšius su šios srities kolegėmis Lietuvoje.

Almantas gimė ir augo Vilniuje. Baigęs Vilniaus universitetą, pradėjo dirbti mokslinį darbą Puslaidininkų fizikos institute. Prieš atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, Almantas aktyviai dalyvavo Sąjūdžio veikloje nuo pat jo įkūrimo. Dalyvavo visų pirmųjų mitingų ir kitų Sąjūdžio renginių organizavime, taip pat ir pirmųjų laisvų rinkimų Sąjūdžio kandidatų kampanijose, kai buvo išrinktas Lietuvos nepriklausomybę paskelbęs Seimas. Yra šia tema skaitęs paskaitą Detroido lietuvių bendruomenei Kovo 11-tosios minėjimo proga.

Po nepriklausomybės paskelbimo Almantas išvyko stažuotis į Švediją, kaip mokslinių mainų tarp Vilniaus Puslaidininkų fizikos instituto ir Karališkojo technologijos instituto Stokholme dalyvis. Ten jis apsigynė mokslų daktaro disertaciją. 1993 metais buvo pakviestas toliau tęsti mokslinius tyrimėjimus privačios bendrovės ir University of Michigan laboratorijose Ann Arbore, kur gyvena iki šiol. Almantas turi du sūnus – Saulių ir Andrių. Žmona yra amerikietė, kuri visada rėmė vyro pastangas, kad abu sūnūs suprastų ir kalbėtų lietuviškai, ir kad gerai pažintų Lietuvą. Kol vaikai buvo mokyklinio amžiaus, Almantas buvo aktyvus „Žiburio“ lituanistinės mokyklos Detroite tėvų komiteto narys, padėjo organizuoti įvairius mokyklos renginius. Jau ne vienerius metus yra

LB Detroido apylinkės valdybos narys, LB Tarybos narys ir praeitą kadenciją buvo LB Krašto valdybos narys. Šiuo metu Almantas baigia antrą kadenciją LB Taryboje, kur dalyvauja Visuomeninių reikalų komisijoje. Jis pasirinko šią komisiją, nes nori visokeriopa remti Amerikos ir pasaulio lietuvių pastangas pakeisti tas Lietuvos Konstitucijos nuostatas, kurios smarkiai riboja dvigubą pilietybę užsienio lietuviams. Jeigu būtų vėl išrinktas, mielai tęstų darbą Lietuvių Bendruomenės Tarybos veikloje, kur toliau galėtų naudingai taikyti savo patirtį.

Daina Gaškevičius

Atvykusi į JAV, 2003 metais Daina įsijungė į Detroido Dievo Apvaizdos parapijos ir Kultūros centro gyvenimą. Ji yra Detroido Lietuvos Dukterų draugijos narė ir mokytojav Detroido „Žiburio“ lituanistinėje mokykloje. Dabar yra atsakinga už Kultūros centro patalpų nuomavimą, prižiūri parapijos aplinką ir tvarką. Kartu su vyru šoka Detroido „Šaltinio“ veteranų šokių grupėje ir rengiasi dalyvauti būsimoje Šokių šventėje.

Daina yra baigusi Marygrove College Detroite, kur įgijo psichologijos bakaluro laipsnį. Šiuo metu yra Wayne State University, „Master's in Social Work“ programoje ir tuo pačiu dirba „behavioral health“ technology Maple Grove priklausomybių ligų centre. Ji siekia tapti licencijuota socialine darbuotoja ir padėti Lietuvių Bendruomenės nariams susitvarkyti su įvairiais gyvenimo sunkumais. Lietuvoje yra baigusi medicinos kolegiją ir dirbusi ligininės laboratorijoje.

Dainos vizija – bendruomenėje sukurti patarnavimo galimybes, kurios padėtų žmonėms nugalėti įvairias psichologines problemas ir gyventi laimingą ir sveiką gyvenimą. Jos šeima gyvena lietuviška dvasia ir namuose kalba tik lietuviškai. Sūnus Benediktas taip pat šoka Detroido „Šaltinio“ studentų šokių grupėje.

Edgaras Gaškevičius

Lietuvių Bendruomenės narys nuo pat atvykimo į Jungtines Amerikos Valstijas 2003 metais. Nuo 2017 m. jis yra Detroido Kultūros centro ir Dievo Apvaizdos parapijos ūkio dalies vedėjas, prižiūri patalpas ir aplinką. Edgaras prisideda prie Kultūros centre vykstančių renginių organizavimo. Su visa šeima yra įsijungęs į LB veiklą: kartu su žmona ir sūnum Benediktu šoka „Šaltinio“ tautinių šokių grupėje. Ruošiasi dalyvauti Tautinių šokių šventėje Philadelphiaje. Sūnus Kasperas žaidžia krepšinį ir parapijoje padeda atlikti ūkinius darbus. Namie kalba tik lietuviškai.

Edgaras yra mechanikos inžinierius. Bakaluro laipsnį įgijo Kauno technologijos universitete. Ilgiau nei šešerius metus dirba tarptautinėje Jacobs Engineering bendrovėje inžinieriumi. Ši bendrovė inžinerinius patarnavimus teikia visiems stambesniems JAV automobilių gamintojams. Skyrius, kuriame dirba Edgaras – Chrysler Technology Center. Čia jis aptarnauja ir prižiūri visą įrangą, susijusią su varikliu ir greičio dėžių bandymais ir yra atsakingas už daugiau nei 120 tyrimų laboratorijų, planuoja viso to skyriaus darbus, rūpinasi detalių tiekimu, dokumentų parengimu, ir yra atsakingas, kad darbas vyktų laiku ir kokybiškai.

Edgaras pastebi, kad kiekvienais metais vis mažiau jaunimo dalyvauja lietuviškuose kultūros renginiuose ir kultūrinėje veikloje. Detroido Dievo Apvaizdos parapijoje turime puikią krepšinio salę, ten kviečiame jaunimą jungtis į komandas ir laisvalaikį žaisti krepšinį, stalo tenisą. Ieškome galimybių pritraukti kuo daugiau žmonių. Pandemija mums visiems koją pakišo, Detroido „Žiburio“ lituanistinė mokykla ir Kultūros centras buvo ilgą laiką uždaryti, bet dabar palengva grįžta į senas vėzes. Nors ir gyvendama toli nuo Lietuvos, Edgardo šeima stengiasi išlaikyti lietuvišką dvasią ir ją perduoti ateinančioms kartoms.

Tadas Kasputis, PhD

Tadas yra skautas Vytis, priklausantis Detroido Šaulių kuopai ir dalyvauja Dainavos bei Pilėnų stovyklaviečių veikloje. Skaitė paskaitas nanotechnologijos ir bioetikos temomis Šiaurės Amerikos ateitininkų konferencijoje Washington, DC, (2015 m.) ir Sendraugių ateitininkų stovykloje, Dainavoje (2016 m.). Tadas gavo Lietuvių Fondo stipendiją studijuoti University of Nebraska – Lincoln (2013 m.).

Kai Tadas buvo studentas, 2007 m., jis dalyvavo kaip vienas iš pirmųjų LISS programos narių – savanoriaus Klaipėdos jūrininkų ligininėje, neurochirurgijos skyriuje. 2006 m. buvo Dainų šventės organizacinio komiteto narys.

Tadas Kasputis gimė ir užaugo Detroite, MI, kur, būdamas jaunas, susidomėjo muzika ir technologijomis bei kitais mokslais. Biomedicinos mokslų bakaluro laipsnį jis įgijo Grand Valley State University, MI, 2008 m., o biomedicinos inžinerijos daktaro laipsnį – University of Nebraska, 2014 m. Tadas dirba University of Michigan prostatos vėžio tyrinėjimų skyriuje. Tada dar domina verslas, muzika, sodininkystė ir technologija.

Jis turi patirties dotacijų ir subsidijų (grants) paruošimo ir pristatymo, naudojant tarptautinius ir vietinius, privačius bei viešus šaltinius, srityje.

Jūratė Mikulevičienė

Jūratė vadovauja Detroido teatru „Langas“. Su jo spektakliais dalyvavo keliuose teatro festivaliuose Čikagoje. Jūratė yra Detroido Lietuvos Dukterų draugijos narė, kartu su vyru šoka Detroido „Šaltinio“ veteranų šokių grupėje ir ruošiasi dalyvauti ateinančioje Tautinių šokių šventėje. Yra surengusi keletą savo autorinių tapybos parodų Detroite ir Lietuvoje, o pernai savo meninius darbus eksponavo „Sielos“ ga-

lerijoje Čikagoje.

Gyvendama Lietuvoje, Jūratė priklausė Lietuvos tautodailininkų sąjungai. Atvykusi į JAV, dirbo medicinos srityje. Dabar, jau kelerius metus būdama pensijoje, ji turi pakankamai laiko atsiduoti kūrybai ir visuomeninei veiklai.

Nors gyvena toli nuo Lietuvos, visa siela ir širdimi nori išlaikyti lietuvių kalbą, tradicijas ir meilę tėvų bei protėvių žemei. Jūratės anūkės kalba, rašo ir skaito lietuviškai, jos dirba Detroito „Žiburio“ lituanistinėje mokykloje, darželio mokytojos pagalbininkėmis ir yra aktyvios skautijos narės.

Raminta Skipitytė-Vilkienė

Raminta yra JAV LB Detroito apylinkės pirmininkė, JAV LB XXII Tarybos narė, Detroito Wayne State universiteto Lietuvių kambario komiteto narė, Detroito Lietuvos Dukterų draugijos narė, padeda redaguoti ir prvesti Lietuviškų melodijų radijo valandėlę. Kartu su vyru šoka Detroito „Šaltinio“ veteranų šokių grupėje, vadovaujamoje Lelės Viskantienės. Jie dalyvavo visose, per paskutinius penkiolika metų vykusiose Dainų ir šokių šventėse, o šiuo metu ruošiasi dalyvauti 2022 m. Tautinių šokių šventėje Philadelphiaje.F

Raminta studijavo Kauno aukštesniojoje meno mokykloje meninio odos apipavidalinimo specialybę. Vėliau Vilniaus universitete pasirinko socialinio darbo studijas. Atvykusi į JAV, vėl sugrįžo į menų sferą ir įgijo rūbų modeliuotojos (Fashion Design) specialybės bakaluro laipsnį. Raminta jau dešimt metų dirba Carhartt, Inc. drabužių technine dizainerne (Apparel Technical Designer). Šiuo metu tęsia Magistro studijas Detroito Wayne State University.

Nuo pat atvykimo į JAV, Raminta išitraukė ir lietuvišką veiklą ir kartu su vyru savo vaikus – dukrą ir sūnų – auginą lietuviška dvasia. Šeimoje visą laiką kalbėjo ir tebekalba lietuviškai ir labai džiaugiasi, kad išlaikę lietuvių kalbą, išlaikę glaudžius ryšius su šeima ir giminėmis Lietuvoje. Abu vaikai lankė Detroito „Žiburio“ lituanistinę mokyklą, kur šiuo metu patys mokytojauja. Abu Ramintos vaikai priklauso Detroito Baltijos ir Gabijos skautų turtams, abu šoka Detroito „Šaltinio“ studentų šokių grupėje. Nuo mažens Raminta leido vaikus į visas Dainavos stovyklose vykstančias vaikų ir jaunimo stovyklas, tokiu būdu išplėtė ne tik jų akiratį, bet ir draugų ratą. Sūnus yra Detroito sporto klubo „Kovas“ narys, ir kaip visi lietuviai, yra didelis krepšinio mėgėjas. Ramintos šeima yra aktyvūs Bendruomenės nariai, jie tvirtai įsiliejo į Detroito lietuvišką gyvenimą.

Informacija apie visų rinkiminių apygardų kandidatus – JAV LB svetainėje (<https://javlb.org/kandidatai/>)

Gyvenimas, skirtas menai ir labdarai

Atkelta iš 3 psl.

Aktorė sakė, kad noras padėti kitam atėjo iš jos šeimos, iš tėvų, taip ją auklėjo nuo mažumės, ir tėvai visada padėdavo kitiems kuo galėdavo. Jie daug metų šelpė Lietuvoje likusius gimines, siuntė siuntinius į Sibirą, kur buvo ištremti jos seneliai. Ir Dievas atlygino – aktorei pavyko iš Lietuvos į Ameriką išsivežti savo beveik 90 metų amžiaus senelę Liudvisę Kamaldulienę, nors dėl to teko skambinti net pačiam tuomečiam Sovietų Sąjungos vadovui Nikitai Chruščiovui. Apie tai taip pat rašoma naujojoje aktorės knygoje.

Čia taip pat aktorė pasakoja apie susitikimus su ryškiausiomis Hollywoodo žvaigždėmis – tai ir Clint Eastwood, ir Burt Reynolds, ir lietuvių kilmės Charles Bronson, taip pat James Garner, Johnny Carson, Fred Astaire, Robin Williams, Frank Sinatra ir daugelis kitų, kuriuos ji sutiko savo gyvenimo kelyje.

Lietuviškas pavadinimas dar nežinomas

Susitikimo su lietuviais metu aktorė juokėsi, kad jos naujosios knygos pavadinimas lietuviškai skamba blogai ir pažodžiui to amerikietiško posakio negalima išversti, tad reikės gerokai pagalvoti, kaip lietuviškai skambėtų „Consider Your Ass Kissed“. Bet esmė būtų ta, kad pavadinime ji nori padėkoti visiems ir visi tarsi yra aktorės pabučiuoti.

Knygoje aktorė rašo ir apie tai, kaip susiklosčius palankioms aplinkybėms ji gavo vaidmenis garsių Hollywoodo režisierių filmuose. Ji šiltai prisimena lemtinę apsilankymą legendiniame „Mocambo“ naktiniame klube Saulėlydžio bulvare, kur koncertavo F. Sinatra. Ten ją pastebėjo vienas prodiuseris, kuris pakvietė susitikti su garsiu režisieriumi Billy Wilder, o šis jai pasiūlė vaidmenį savo 1957 metų filme „Kaltinimo liudytojas“ („Witness for the Prosecution“), kuris buvo nominuotas šešioms „Oskarams“ ir iki šiol geriausių visų laikų filmų šimtuose užima 66 vietą. Šiame filme vaidinusi legendinė aktorė Marlene Dietrich liepusi blondinei Rūtai šviesius plaukus nusidažyti tamsiai.

Tarp kitų garsių filmų yra ir „3 seržantai“, kuriame ji vaidino su jau minėtu F. Sinatra, Dean Martin ir kitomis žvaigždėmis, taip pat daug kitų filmų. Ypač daug vaidmenų legendinė lietuvių kilmės aktorė sukūrė televizijoje – jų skaičius viršija du šimtus, be to, ji surengė apie 2 tūkstančius šou pasirodymų. Apie visa tai taip pat yra rašoma naujojoje knygoje.

„Man labai džiugu, kad ‘Consider Your Ass Kissed’ iš karto sudomino mano skaitytojus ir gerbėjus, ir knyga atsirado ‘Amazon’ išankstinių pardavimų aukštoje vietoje. Galbūt ji bus išversta ir į lietuvių kalbą ateityje ir bus skaitoma taip pat mano tėvų ir senelių krašte“, – vylėsi aktorė.

Aktorės gerbėjai sukūrė koliažą iš jos vaidmenų, kuriuo aktorė pasidalino savo „Facebook“ puslapyje.

! Lietuvą planuoja sugrįšti ne viena

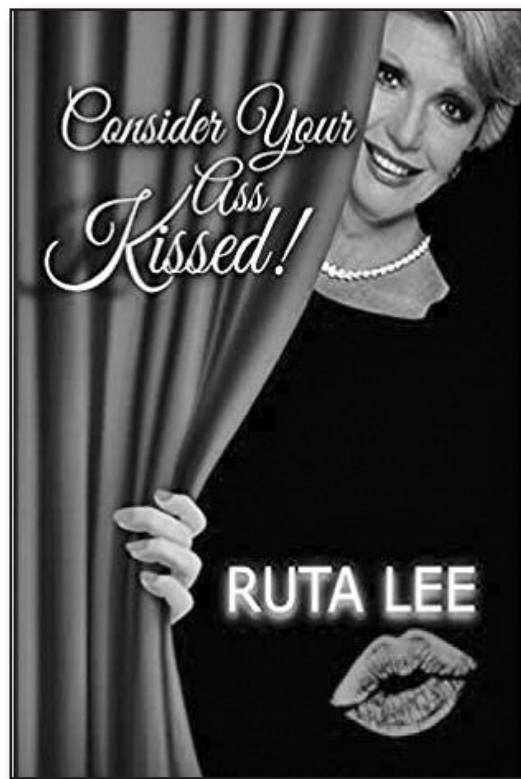
Mintis apie memuarų knygą aktorei kilo maždaug prieš dešimtmetį. Jos prisiminimus užrašinėjo televizijos darbuotojas iš Texas Barry Rogers, kuris ją ir paskatino išleisti šią knygą. Jis keletą kartų atskrido pas aktorę, įrašė jų pokalbius ir iš to gimė ši knyga, kuriai redaguoti aktorei prireikė nemažai laiko ir pastangų.

Aktorė dar neatsisveikino ir su kinu. Šiais metais, kovo 26-ąją įvyko naujo filmo „Senior Moment“ premjera,

kuriame ji suvaidino nedidelį vaidmenį. Įdomu tai, kad pagrindinį vaidmenį naujajame filme sukūrė kita Hollywoodo žvaigždė ir televizijos laidų vedėjas William Shatner, kuriam kovo 22-ąją sukako 90 metų. Jis, kaip ir Rūta Lee, yra gimęs Kanadoje, Montrealyje, o jo seneliai yra kilę iš Lietuvos, Vilkaviškio – čia kultinio serialo „Žvaigždžių kelias“ („Star Trek“) garsenybė lankėsi 2017 metais.

Susitikimo su Lietuvos rotariečiais metu aktorė mielai atsakė į visus klausimus, pasidalino savo grožio paslaptimis, pristatė ir jai bendrauti padėjusią savo pusseserę Onutę Katilienę. Sulaukusi klausimo, kada atvažiuos į Lietuvą, R. Lee sakė, kad labai apie tai svajoja ir laukia, kol baigsis visi karantino apribojimai.

„Aš tikrai atvažiuosiu, ir ne viena – esu suplanavusi atskristi kartu su kita garsia lietuvių aktore Ann Jillian (Jūrate Nausėdaite). Jūratė yra buvusi Lietuvoje, bet labai trumpai, vos kelias dienas. Mes jau seniai planuojame atvykti abi ilgesniam laikui, norėtume išsi-
nuomoti automobilį ir pakeliauti po mano ir jos tėvų žemę, aplankyti Klaipėdą, Palangą, Kauną, kitus Lietuvos miestus. Labai tikiuosi, kad pavyks tai padaryti ir mes būtinai pasimatysime“, – sakė atsisveikindama aktorė.

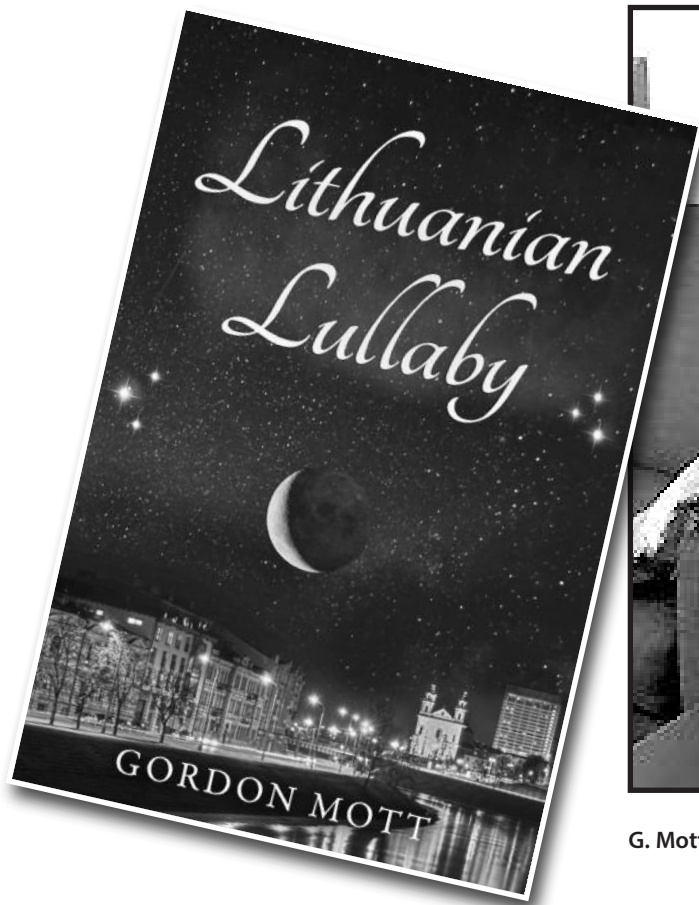

Naujojoje knygoje – spalvingas R. Lee gyvenimas
Aktorės „Facebook“ puslapio nuotr.

Remkime Draugo fondą

www.draugofondas.org

ROMANAS APIE PASAULIO SŪPUOKLES

G. Mott: „Knygą rašyti buvo malonumas, redaguoti – darbas“. Savo namuose Vancouvertėje.

Asmeninio albumo nuotraukos

Romano „Lithuanian Lullaby“ („Lietuviška lopšinė“) veiksmas vyksta 1987–1997 metais visame pasaulyje, bet nemaža jo dalis – Lietuvoje, kritiniu šaliai metu, kai buvo sprendžiamas jos nepriklausomybės likimas. Iš šešių pagrindinių romano herojų du yra iš Lietuvos, viena – vengrė, pasirinkusi mūsų šalį savo gyvenimui ir verslui. Kiti trys – vakariečiai, anglai, susiję su Lietuva asmeniniais ar darbo ryšiais.

Apie romano idėją, jo personažus ir Lietuvą kalbamės su knygos autoriumi Gordon Mott.

Jūsų romano herojai – labai skirtingos patirties ir likimo žmonės. Papasakokite apie savo gyvenimo patirtį, ypač susijusią su sankirta Vakarai-Rytai.

Kai aš buvau maždaug dvylikos metų, „Solidarnosc“ rimtai susirėmė su režimu. Tie įvykiai mane įkvėpė; mums, vakariečiams, Rytų blokas atrodė toks paslaptingas. Ir tuomet – uždrausta teritorija. Vėlyvoje paauglystėje aš keliavau po Vakarų Europą ir man pavyko gauti turistinę vizą į Vengriją. Ten labai patiko, tai paskatino tolimesnį domėjimąsi. 1990 m. aš dirbau Australijoje ir nutariau atgal į Angliją ne skristi, o keliauti sausuma. Pekine gavau tranzitinę Tarybų Sąjungos vizą. Iš ten aš galėjau laisvai migruoti po Lenkiją, Čekoslovakiją ir Rytų Vokietiją. Buvau tarp pirmųjų jaunų vakariečių, kurie galėjo laisvai keliauti tose šalyse. Vėliau, studijuodamas politikos mokslus universitete, ypatingą dėmesį skyriau pokyčiams Rytų Europoje. Tai buvo labai įdomūs laikai ir aš nekantravau ten sugrįžti.

Jūs, kaip ir Jūsų knygos herojus George, mokytojavote Lietuvoje. Kodėl būtent Lietuvoje? Ar žinojote ką nors apie Lietuvą prieš atvykdamas?

Studijuodamas politikos mokslus Kanados Trent universitete, susipažinau su būsimu ilgamečiu draugu Dariumi Žeruoliu. Jis buvo pirmasis studentas iš Lietuvos, atvykęs pagal mainų programą. Aš norėjau dalyvauti istorijos procese, kažkaip prie jo prisidėti, tad grįžau į Rytų Europą. Viskas ten vyko greitai, ir nebuvo aišku, ar šalys galutinai išsilaisvins, ar grįš atgal į totalitarizmą. Darius tikino, kad geriausia vieta „praktikuoti idealizmą“ buvo jo šalis. Džiaugiuosi, kad jis mane tuo įtikino. Mokytojau

Klaipėdoje – aštuntokus, dešimtokus mokiau anglų kalbos. Su kai kuriais buvusiais mokiniais bendraujame iki šiol.

Iki susitikimo su Dariumi apie Lietuvą žinojau labai mažai. Vieno mano vaikystės draugo tėvai buvo iš Estijos, tai aš bent žinojau, kad yra tokios Baltijos šalys, ko kaimynystėje gyvenę vaikai greičiausiai nebuvę girdėję.

Kiek knygoje yra Jūsų asmeninės patirties apie Lietuvą, Rytų Europą, kitas pasaulio šalis? Be politinių mokslų studijų, kokie dar buvo Jūsų pažinimo šaltiniai?

Viena iš mano aistrų yra kelionės. Knyga nėra vien tik apie Lietuvą; ji apima visą pasaulį. Romanas prasideda vieno iš vakariečių kelione aplink pasaulį. Norėjau pavaizduoti tuometinius skirtumus tarp Rytų ir Vakarų. Gyvenimas buvo geras daugeliui vakariečių; bet daugeliui rytiečių jis buvo kova. Apie skirtingas vietas aš pasakoju iš savo patirties; beveik visose knygoje minimose šalyse esu pabuvojęs.

Klaipėdoje mokytojau 1993–1994 mokslo metais, bet mano patirtis yra gilesnė. Grįždavau į Lietuvą kas porą metų, turėjau ten daug pažinčių. 1994 m., prieš man išvykstant atgal į Angliją, draugas Vilniuje surengė atsisveikinimo vakarėlį. Jame buvo ir Asta iš Kėdainių, ką tik gavusi stipendiją studijoms Oxforde. Pasisūliau jai aprodyti Londoną, jei norės. Ji tikrai paskambino. Aš iš pradžių priėmiau tai kaip išipareigojimą ir man šiek tiek buvo gaila savo laiko... Tačiau mūsų ekskursijai einant į pabaigą, jau nebeįsivaizdavau, kad kitą dieną galėčiau praleisti be jos. Man patinka netradicinė meilė. Jūs pastebėsite, kad nė viena iš trijų porų romane nėra tradicinė. Viena pora bendrauja trečiaja kalba; kita susituokė dėl patogumo, bet jų jausmai peraugo į tikrą meilę; trečią porą sujungė neplanuotas nėštumas.

Rašant knygą reikėjo daug tyrinėti. Nors tai romanas, norėjau, kad istorinis kontekstas būtų kaip galima tikslesnis. Pralaidau daug laiko, ieškodamas informacijos internete. Vėliau knygą skaitė įvairių sričių specialistai. Jie atkreipdavo mano dėmesį į kultūrinius niuansus, įvykių eigą, istoriškai teisingą pavaizdavimą. Knygą rašyti buvo malonumas, redaguoti – darbas.

Įdomu, ką Dariaus prototipas galvoja apie savo literatūrinį atvaizdą? Sulaukėte jo komentarų?

Jis šaunus. Man tik užbaigus pirmąjį rankraščio variantą, hero-

jaus prototipas – realus žmogus – pradėjo politinę karjerą, tai nustebino mus abu. Kartais gyvenimas imituoja meną – juk knygoje Darius rimtai įsivelia į politiką!

Mano žmona Asta manė, kad reikia labiau atitolinti personažą nuo realaus žmogaus. Knygoje Darius gali pasirodyti kaip robotas, žmogus neromantiškas, su išskaičiavimu. Tačiau jo prototipas gyvenime labai palaikė šį projektą. Jis paskatino daug savo aplinkos žmonių perskaityti knygą. Tikrasis Darius suprato, kad herojus nėra jo asmenybės literatūrinė interpretacija ir, atrodo, nesijaudino dėl politinių skirtumų.

Nors primenantis robotą ir racionalus, Darius knygoje vaizduojamas kaip tikras patriotas. Šis personažas įkūnija Lietuvos kovą už nepriklausomybę. Pašauktas kariauti Afganistane, jis slapta susideda su modžahedais. Priverstas ieškoti politinio prieglobsčio, jis atsiranda Jungtinėje Karalystėje ir toliau tęsia Lietuvos išlaisvinimo kovą. Jis buvo vienas iš televizijos bokšto gynėjų per Sausio 13-tąją ir laimi vietą Seime. Taigi nemanau, kad tai blogas personažas!

Labai įdomi man buvo Vana linija – prasidėjusi kaip ne vieno nelegalaus emigranto kelionė į Vakarus 9–10-ame dešimtmečiuose, pavojinga ir nieko gero nežadanti, ji pasisuka visai kita kryptimi. Vana atranda save ir civilizuotą gyvenimą. Tik kodėl ji nenori aplankyti savo šeimos, savo tėvynės?

Vengrė Vana yra daugumos skaitytojų mėgiamiausia herojė. Manau, dėl jos evoliucijos per tą dešimtmetį. Daugelis žmonių tiki, kad jie pasirenka savo likimą. Tikrovė dažnai kitokia. Paauglystėje Vana daro daug blogų sprendimų, bet ji išmoksta „plaukti“. Artinantis pavojingai bangai, ji sugeba išlaviruoti pačiu geriausiu būdu. Vėliau ji net išmoksta plaukti ant bangų keterų.

Pilies gatvėje Vilniuje su Dariumi Žeruoliu (k.), 1994 m. sausis.

Vana taip pat atranda dvasingumą. Atranda tai, kai pradeda laisvai mąstyti. Ji buvo atsilikusios sistemos, savo vaikinio ir kontrabandininkų žmonėmis vergovėje. Išsilaisvinusi iš šių įtaku, ji atsigręžia į aukštesnę jėgą, kuri suteikia ne tik stiprybės „nardyti“, bet ir būti savo likimo šeimininke.

Vana atstovauja daugybei jaunimo, kuris migravo, kai tai dar nebuvo legalu. Su savo vaikinu ji pabėgo į Vakarų Europą. Ten gyveno „radaro švie-soje“, stengdamasi nepakliūti į valdžios akiratį. Jos padėtis buvo sudėtinga ir pavojinga. Manau, kad ir tarp skaitytojų atsiras turinčių panašios patirties.

Aš net pats pritūpiau, kai nusprendžiau neleisti jai grįžti į Vengriją pamatyti savo šeimos. Tęsiant įvykius – ji turėtų ten grįžti. Tačiau namuose Vana paliko didelį bagažą. Ji pabėgo iš Vengrijos, tėvams nežinant, su vyresniu draugu, kuris pasirodė esąs egoistas ir skriaudikas. Vana jį paliko ir ištekėjo už Dariaus, kad išvengtų deportacijos. Iš pradžių ji nemylėjo Dariaus, bet vėliau pamilo. Iš pradžių jai nepatiko ir Lietuva, bet galų gale ji išsirinko šią šalį savo verslui ir gyvenimui. Ji nori judėti ir priekį, susikurti sau naują gyvenimą. Šios aplinkybės vis atideda sprendimą grįžti.

Bet gyvenimas būna ironiškas. Susiruošus visam laikui palikti Jungtinę Karalystę, Darius apibūdina jų keblią situaciją: Vana turėjo išlįsti per tvorą, kad patektų į Vakarų; jis bėgo į Pakistaną, kad nebūtų išsiųstas atgal į Sovietų Sąjungą; o dabar jie nekantriai laukia sugrįžimo į Rytus – šįkart į jo laisvą tėvynę.

Manau, kad su Tanja gali tapatintis daug imigrantų, ypač moterų (įskaitant mane). Net galima sakyti, jos likimas tipiškas mūsų laikams, kai neliko sienų tarp Rytų ir Vakarų. Aš tik vis laukiau, kad ji, kaip turinti patirties globoti neįgalius vaikus, padės Simon... Beje, kodėl Jums buvo svarbu įvesti vaikų su negalia motyvą?

Tik pasirodęs romanas sulaukė nemažai lietuviškos spaudos dėmesio – apie jį rašė „Lietuvos rytas“, „Anglija Today“, knygą apžvelgė Laisvosios Europos radijo žurnalistas. Ir visur buvo paminėta Tanja.

Jos istorija, atrodo, suintrigavo lietuvius skaitytojus. Tai mane nustebino. 1994 m. 19-metė Tanja, rusų kilmės mergina, gyvenanti Klaipėdoje, išimtyli mokytoją iš Amerikos. Įdomu, kad jie bendrauja tarpusavyje lietuviškai – kalba, kurią Tanja jau išmoko, o amerikietis dar tik mokosi.

Tą dešimtmetį daug lietuvių moterų ištekėjo už vakariečių. Tanja vyks ta į Seattle tik dėl to, kad jos sužadėtinis ten gauna darbą. Ji ilgisi namų, Lietuvos, ji nemoka kalbos ir jos vienintelis emocinis ramstis yra jos vyras. Tai tipiška istorija, ir emigrantai, manau, ją gerai supras bei atpažins savo pačių patirtis ir savijautą.

Tanja yra labai geros širdies; jei tik ji būtų geriau supratusi Simon situaciją, ji būtų pasiūliusi didesnę pagalbą anglų šeimai. Knygoje yra aprašyti du specialiųjų poreikių vaikai: Tanjos broliukas Vlad, turintis Dauno sindromą, ir autizmu sergantis Simon, kuris gyvena Anglijoje. Aš norėjau atkreipti dėmesį į kultūrinius Rytų ir Vakarų skirtumus: anglai dažnai, patirdami stresą, atsiskaito ieškoti pagalbos, užsidaro savo kokone, o lietuviai pasikliauja šeima ir draugais. Kad išgyventų sovietmečiu, toks patikimas savų žmonių ratas buvo būtinas.

Norėjau papasakoti Vlad istoriją, nes, manau, apie tai nepakankamai kalbama, ypač Lietuvoje. Tuometinėje

Klaipėdiečių Laucevičių šeima, apgyvendinusi užsienietį mokytoją. Pirmoje eilėje (iš k.): mama Aldona su „Pifu“, močiutė Ona, vyresnioji duktė Daiva; antroje eilėje: tėvas Vacys, jaunesnioji duktė Giedrė, mokyklos direktorius Raimundas Šulskis (kuris žuvo autoavarijoje ir kuriam dedikuota knyga) ir Gordon Mott. 1994 m. vasara.

Lietuvoje neįgaliųjų praktiškai nematydavai. Taip pat norėjau papasakoti apie Simon tėvų kasdieninę kovą, au-ginančią specialiųjų poreikių vaiką.

Romanas pavadintas „Lithuanian Lullaby“ – „Lietuviška lopšinė“. Kaip Jūs pats aiškinate šį pavadinimą?

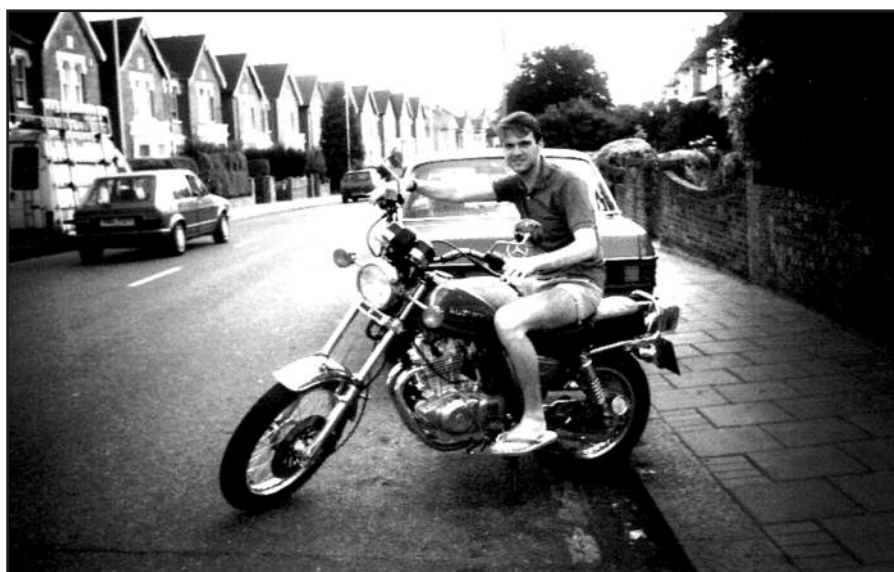
Pasirinkau šį pavadinimą dėl kelių priežasčių. Tai buvo laikas praeičiai atgulti pogulio, ir tai buvo periodas, kai reikėjo užmigdyti sovietmetį.

Anglų literatūros tradicijoje vaikiški eilėraštukai dažnai pasitelkiami, kai reikia paaiškinti istoriją arba politiką. Mano romanas nėra istorijos vadovėlis. Aš siekiu parašyti knygą, kurios herojai būtų įtikinami, bet taip pat norėjau papasakoti Lietuvos nepriklausomybės istoriją. Istorinis kontekstas – realus, o herojai išgalvoti, bet galėtų būti tikri. Ne taip, kaip tuose vaikiškuose eilėraštukuose.

Taip pat romano pabaigoje Darius deklamuoja lietuvišką eilėraštuką, kuris tarsi nusako jo draugo anglo mirtį – „mėnulis pakilo į dangų... saldžių sapnų... miegok, mano prince“. Tuo metu personažai iš Rytų pasaulio pasiekė savo apogėjų, jiems išaušo nauja aušra. Vakariečiams, anglų šeimai – priešingai, laikas lopšinei.

Kaip dabar atrodo Lietuva Jūsų akimis?

Dabartinė Lietuva labai skiriasi nuo tos Lietuvos, kuri pavaizduota knygoje. Manau, jaunimas neturėtų pamiršti, kokiomis aplinkybėmis jų tėvai įtvirtino laisvę. Gyvenimo sąlygos nepriklausomybės pradžioje buvo labai prastos. Algos menkos, nebuvo karšto vandens, šalta, žmonės gyveno ankštai, važinėjo perpildytu visuomeniniu transportu, žiemos metu negalėjai nusipirkti jokių šviežių vaisių ar daržovių, matei apleistus pastatus miestuose ir lūšnas kaimuose.

Iš pirmosios „Rytų“ kelionės sugrįžus. 1991 m., Streatham, Pietų Londonas – čia, beje, kontrabandininkų buvo apgyvendinta knygos herojė Vana.

šinės” rašymo, maždaug 25 metus dirbau verslo pasaulyje. Rašiau daugumą intuityviai. Gal nuskambės keistai, bet kai pradėjau rašyti, jaučiausi daugiau reporteriu negu rašytoju. Kai išsikristalizavo personažai, jų nuotykiškai pradėjo rutuliotis savaime. Sunku buvo spausdinti taip greitai, kad suspėčiau sekti visus jų žygius.

Man patinka istorinė fantastika. Patinka idėja mokytis istorijos per realyvius herojus, kurie gyvena savo gyvenimus realių įvykių fone. Įdomūs skaitytojų atsiliepimai. Daug lietuviškų vardų, tai yra malonu. Mažai kas iš užsienio rašytojų yra palietę šį Lietuvos istorijos laikotarpį. Tačiau įdomiausi komentarai buvo tų, kurie neturi ryšio su Lietuva. Keli prisipažino, kad apie istorinius įvykius nežinojo nieko, kol neperskaitė romano. Taigi, atrodo, man pasisekė atlikti švietėjišką misiją, prisidengus pramoga. Panašią gudrybę aš kartais naudodavau, kai mokiau anglų kalbos Klaipėdoje.

Manau, kad Lietuvos nepriklausomybės istoriją svarbu skleisti tarp nelietuvių – nesu tikras, kad ji jau pasibaigusi. Yra grėsmių nepriklausomybei, ir kuo plačiau jos istorija pasklis, tuo daugiau supratimo ir paramos ji su-

Dariaus mamos virtuvėje prieš atsiveikimo vakarėlį.

Dabar žmonės apskritai yra turtingesni, ypač Rytų bloke. Buvo svarbu ir drąsu daugelį šių šalių pakviesti įsijungti į Europos Sąjungą. ES padėjo atgaivinti ekonomiką, o NATO užtikrino saugumą.

Tai Jūsų pirmoji knyga ir Jūs nesate profesionalus rašytojas. Kodėl pasirinkote literatūrinį žanrą išreikšti tai, ką norėjote pasakyti apie pasaulį ir Lietuvą? Koks buvo pats rašymo procesas? Ar sekėte savo intucija, ar sulaukėte kokių nors gairių?

Iš tikrųjų. Prieš imdamasis „Lop-

lauks, jeigu prireiktų. Galų gale, juk tai ne tik šalies nepriklausomybės istorija, tai pasakojimas apie tai, kaip žmonės atgauna savo teises ir įtvirtina demokratiją – ne tik sau, bet visiems, gyvenantiems ar dar gyvenantiems Lietuvoje, lietuviams ir nelietuviams. Viena pagrindinių romano herojų yra rusė. Kitą personažą Lietuvos lenkai padeda išrinkti į Seimą. Etninės mažumos svarbios naujoje Lietuvoje, tad maniau, kad jų istorijos turėtų būti papasakotos.

Ar turite tolimesnių literatūrinių planų?

Esu parašęs kitą romaną, dabar jis redaguojamas. Ten tęsiu George ir Tanjos gyvenimo istoriją. George, verslo reikalais lankydamasis Vidurio Rytuose, paimamas įkaitu ir pranešama apie jo mirtį. Tanja, jau su dviem vaikais, grįžta į Klaipėdą. Kai George išsilaisvina, Tanja jau gyvena kitą gyvenimą. Skamba liūdnai, bet pabaiga tokia nėra.

Kalbėjosi Ramunė Lapas

Knygą „Lithuanian Lullaby“ galite įsigyti per Amazon, o virtualiu formatu – per Kindle.

Parengė Loreta Steffens

MADOS SKRYNIA

KUR SVAJONĖS TAMPA REALYBE

Mados ir modelių pasaulis yra apgaubtas paslaptimis blizgančiu šydu. Fotografų blykštės, minios gerbėjų, žurnalų viršeliai... Dar 1994 m., nepabijojusi nežinomybės, menininkė **Deimantė Ūsienė** įkūrė „Deimantės modelių agentūrą“. Ši talentinga moteris Lietuvoje žinoma daugeliui, nes ji taip pat yra nusipelnusi choreografė, 25 metus vadovaujanti šokių studijai „Demo“. Ką reiškia vadovauti modelių agentūrai ir kaip įkvėpti jaunas žmones siekti savo tikslo, kaip atrandami ir ugdomi modeliai? Apie tai papasakos charizmatiškoji šios agentūros vadovė, o modelių atsakymai paskatins dirštelti į šią pręsią kitu žvilgsniu.

Deimantė Ūsienė

Miela Deimante, kaip prieš 27 metus kilo mintis atidaryti modelių agentūrą?

Baigusi studijas Valstybinėje Lietuvos konservatorijoje, teatrinio meno fakultete, įgijau choreografės specialybę. Buvau pakviesta dirbti choreografe į Dalios Teišerskytės įkurtą mados teatrą „Gabija“, kuris vėliau išaugo į modelių agentūrą „Modilina“. Tas grožio pasaulis mane taip užbūrė, kad savo aistrą – šoki – nusprendžiau parodyti kitoje šviesoje. Įkūriau vaikų modelių agentūrą – norėjau užauginti modelius-asmenybes. Ne visi auklėtiniai, žinoma, tapo modeliais, bet visi savo profesijose ir asmeniniame gyvenime panaudojo mokykloje įgytas žinias, išugdę išvermę ir už tai yra labai dėkingi. Dabar išsibarstę po pasaulį mūsų buvę nariai taip ir sako: „Deimantės gyvenimo mokykla – pati geriausia“. Mokyklos pasisekimas buvo neįtikėtinas – dar ir dabar tuo džiaugiuosi.

Jūsų agentūrai priklauso viena iš garsiausių Lietuvos modelių paruošimo mokyklų. Jūsų nuomone, kodėl svarbu būsimojus modelius mokyti choreografijos, aktorinių gebėjimų ir stiliaus subtilybių?

Manau, labai svarbu vaiką lavinti nuo mažens ir sekti, kaip jis keičiasi, tobulėja. Ruošiamo modelius, bet jiems reikia choreografijos – kad būtų plastiški ir koordinuoti, aktorinių gebėjimų – kad reklamose mokėtų perteikti mintį, taip pat stiliaus, mitybos, etikos, estetikos pamokų, užsienio kalbų, kalbos kultūros ir kitokių žinių. Visa tai reikalinga išsilavinusiam modeliui, asmenybei. Ne veltui šių žinių nuo seno mokino dvarininkų ir aristokratų vaikus!

Išugdėte daug sėkmės lydimų modelių, įgavote tarptautinės patirties bei puikią reputaciją. Ar turite sėkmės paslaptį?

Sėkmės paslaptis – meilė kiekvienai asmenybei, su kuria dirbi, ir meilė bei atsidavimas savo darbui. Jei įgyvendinu naują projektą, tai galiu kelias paras nevalgyti ir nemiegoti, nes būnu soti kūrybiniu darbu grožio pasaulyje. Be to, mane palaiko mano šeima ir tėveliai.

Daugeliui atrodo, kad modelio darbas – lyg nesibaigianti šventė. Papasakokite, kaip atrodo modelio kasdienybė?

Modelio mokymosi ir darbo diena nėra lengva.

Pirmiausia, reikia laikytis dienos režimo – nuo to priklauso, kaip atrodys tavo paakai, oda, plaukai... Taip pat labai svarbi yra mityba! Privalai daug ko atsakyti, o gal ir valgyti nelabai mėgstamus produktus. Merginos turi sportuoti, kad būtų gražūs išilginiai raumenys. Vyksta choreografijos užsiėmimai, jos moko klasikinio, modernaus, pramoginio šokio pagrindų, pantomimos. Daug laiko skiriama „Parter“ trenaužui. Vis dėlto, daugiausiai dėmesio skiriama gracingumui ir plastiškam vaikščiojimui – juk tai pagrindinis manekenės profesionalumo įrodymas. Savo patirtimi pasidalinti atvyksta makiažo specialistė, plaukų stilistė, dietologė ir drabužių stilistas. Vasarą merginos ilsisi ir toliau tobulėja mūsų vasaros stovykloje.

Kurią modelio profesijos dalį įvardytumėte kaip sunkiausią?

Modeliui svarbiausia išlikti savimi, nieko nekopijuoti, atskleisti, ką turi savyje išskirtinio.

Ką patartumėte apie modelio darbą svajojantiems jauniems žmonėms?

Jauniems žmonėms, svajojantiems apie modelio darbą, reikėtų paklausti savęs – ar tikrai nesuklupsiu, kai bus sunku? Nes modelio kasdienybė reikalauja valios, stiprios sveikatos, geros psichologinės būsenos! Kartais reikės kęsti šaltį, karštį, vandenį, nugalėti savo baimes, tokias kaip aukštį ir t.t. O jeigu atsakai „taip“ – tuomet eik pirmyn, kas benutiktų. Juk sieki savo užsibręžto tikslo.

Jūsų asmeninis motto ar posakis, kuriuo vadovaujatės? Šypsokis, mylėk ir dėkok – ir tave lydės sėkmė!

Į mūsų pokalbį mielai įsijungė ir „Deimantės modelių agentūros“ auklėtiniai, sutikę atsakyti į keletą klausimų.

- 1. Ar gali papasakoti apie įsimintiniausią akimirką iš modeliavimo karjeros?**
- 2. Kokių savybių reikia, norint būti sėkmingu modeliu?**
- 3. Kas labiausiai patinka šioje profesijoje, o ko mielai atsaisytum?**
- 4. Kaip sekasi suderinti modelio karjerą su kasdienia veikla (mokykla, studijomis, darbu)? Ką mėgsti veikti laisvalaikiu?**
- 5. Kas yra tavo autoritetas?**
- 6. Mėgstamiausias posakis/frazė?**

Gabrielė Norkaitytė, 9,5 m.

Gimė Norvegijoje, Skien mieste, šiuo metu gyvena Kaune. Pirmojoje fotosesijoje dalyvavo būdama 4,5 metų. Vaikų konkurso „Mini Model Look 2019“ Grand Prix laimėtoja

1. Labiausiai patiko modelių konkursas „Mini model look“, kuriame, pirmą kartą žengusi podiumu kartu su 81 dalyviu, laimėjau pagrindinį Grand Prix prizą. Pirmoji mano fotosesija taip pat buvo labai įsimintina... Turbūt kiekviename įvykyje rasčiau įsimintinų akimirkų.

2. Šypsotis visa širdimi ir mėgautis, einant podiumu bei fotografuojantis. Man tai labai patinka, greičiausiai todėl ir sekasi.

3. Man labiausiai patinka labiausiai fotografotis, filmuotis ir matyti save reklamose ar žurnaluose. Labai patinka, kai po konkursų ar fotosesijų su mama važiuojame pramogauti ar mama pateikia kokią staigmeną. Kol kas nėra nieko, ko norėčiau atsakyti, tikiuosi, ir nebus.

4. Kol kas mokslams karjera netrukdo, pavyksta suderinti, nes turiu labai gerą mokytoją mokykloje bei modelių agentūros vadovę Deimantę, kuri suplanuoja taip, kad visur suspėčiau.

Laisvalaikiu mėgstu šokti, dainuoti ir skaityti

Gabrielė Norkaitytė

„Deimantės modelių agentūros nuotraukos“

knygas, su geriausia drauge nemiegoti naktį ir kurti planus apie ateitį.

5. Turiu net keletą:

Modelių agentūros vadovė Deimantė, iš jos mokausi išskirtinumo. Čia trumpai papasakosiu istoriją, kaip aš nugalėjau „Mini Model Look“ konkurse. Deimantė mane „privertė“ viename pasirodyme ieseiti apsirengus senoviniu stiliumi su senoviniu lagaminu, kai tuo tarpu visos kitos mergaitės blizgėjo savo pasirinktais drabužiais. Jei dabar tenka susitikti su to konkurso dalyviais ar komisijos nariais, visi mane prisimena kaip „varinių plaukų mergaitę su lagaminu“.

Mokyklos mokytoja Dalytė – iš jos mokausi mąstyti, būti protinga bei noriai mokytis.

Geriausia draugė Gabrielė – iš jos mokausi būti malonesnė, labiau džiaugtis viskuo aplink.

Mamytė – iš jos mokausi visko, ji pati geriausia mama pasaulyje. Mamos taisyklinga laikysena yra man pavyzdys.

Viktorija Zigmantienė, 37 m.

Gimė Kaune, modeliu dirba nuo 14 metų – 23 metus.

Viktorija ir Ugnė J. Statkevičiaus kolekcijos pristatyme

Viktorija Zigmantienė su dukra Ugne

1. Įsimintinų akimirų per tiek metų yra begalės... Ir gerojai per maži batai, ir kolegijų pavydas, bet labiausiai įsimintina akimirka galėčiau įvardinti ėjimą didžiuoju podiumu su savo dukra, pristatant Juozo Statkevičiaus kolekciją.

2. Manau, kad modelis privalo mokėti laisvai bendrauti, būti stipri asmenybė emociškai bei fiziškai.

3. Modeliavimas man suteikė galimybę keliauti po platųjį pasaulį ir susipažinti su įdomiais, talentingais žmonėmis. Tu privalai prisitaikyti prie pokyčių, įvairovių ir tai tavo pasirinkimas, mėgautis tuo ar viso to atsisakyti. Ko atsisakyčiau, tai ilgų išsiskyrimų su šeima.

4. Į kiekvieną modeliavimo darbą žiūriu kaip į naują. Naujovės man patinka, todėl natūralu, kad viską, kas įdomu, stengiuosi suderinti.

5. Jei kalbėtume apie visuomenėje pripažintus autoritetus, tai būtų Coco Chanel. Jei apie asmeninį, tai mano močiutė.

6. „Viskas slypi galvoje, todėl pageidautina jos nepamesti“, – Coco Chanel.

Adriano Liaukevičius, 10 m.

Gimė Kaune, modelio darbo stažas – 1,5 metų.

1. Įsimintiniausia buvo susitikti televizijoje su žinomais žmonėmis. Teko suvaidinti laidos vedėją vaikystėje. Tas reklaminius klipus buvo rodomas per populiariausią TV kanalą Lietuvoje. Mokykloje

Adriano Liaukevičius filmavimo metu

mane atpažino mokytoja ir klasės draugai.

2. Drašos. Nebijoti kamerų. Reikia būti atsakingam ir rūpintis savo išvaizda.

3. Labiausiai patinka gaunamas dėmesys. Patinka, kad mane atpažįsta mokykloje, ir kad esu dažnai rodomas per televiziją.

4. Mėgstu būti lauke su draugais, bet labiausiai mėgstu kurti video savo Youtube kanalui. Aš laisvai kalbu angliškai, todėl ir savo video įgarsinu anglų kalba. Dar labai patinka žaisti kompiuterinius žaidimus,

kuriuose galiu virtualiai bendrauti su kitais vaikais, susirandu draugų ir iš kitų šalių. Kartais, kai reikia dalyvauti kokiame filmavime ar fotosesijoje pamokų metu, mokytoja mane išleidžia. Man patinka, kai filmavimai vyksta pamokų metu.

5. Tėtis.

6. Dar neišsirinkau.

Sofija Skinkytė, 5 m.

Gimė Kaune, modeliu „dirba“ 1 metai. Sofijos atsakymus užrašė jos mamytė.

1. Vienos fotosesijos metu itin spaudė bateliai. Bet modeliams taip būna...

2. Daug energijos ir gražios šypsenos.

3. Labai patinka, kai mane šukuoja, dažo ir tada apsirengi nauja, gražia suknele. Mėgstu matyti save ekrane bei nuotraukose. Norėčiau, kad nereikėtų tiek ilgai laukti, kada ateis mano eilė filmavime ar fotosesijoje.

Sofija Skinkytė

4. Lankau darželį, todėl kol kas modelio karjerą suderinti nėra sunku. Mėgstu dūkti lauke vasarą ar žaisti stalo žaidimus su šeima žiemą.

5. Dixie D'Amelio (daininkė ir socialinio tinklo Tic Toc žvaigždė)

6. „Kodėl diena tokia trumpa, o naktis tokia ilga?“

Simonas Sabaliauskas, 34 m.

Gimė Kaune, modelio darbo stažas – 14 metų

Simonas Sabaliauskas

1. Daug įvairių nutikimų yra buvę, bet kažko vieno dabar negaliu išskirti, visas modeliavimas man yra smagiai praleistas laikas.

2. Kiekviename žmoguje galime išvelgti kažką unikalaus ir gražaus... Galbūt aktoriniai gebėjimai būtų ne pro šalį, kai norima išgauti tam tikrą emociją, nors tai labai priklauso nuo kūrybinės grupės. Profesionalai moka išgauti reikiamą emociją net iš susivaržiusių žmonių. Pagrindinė savybė turbūt – nebijoti kameros.

S. Sabaliauskas: „Aktoriniai gebėjimai – ne pro šalį.“

3. Man patinka, kad modeliavimą galiu derinti su savo pagrindiniais darbais. Jei turiu laisvo laiko – neatsisakau, nors visu 100 proc. tam atsiduoti nenorėčiau. Atsisakiau pasiūlymo dirbti 8 valandas 5 dienas per savaitę – etatiniu modeliu savęs neišvaizduoju.

4. Puikiai! Man ši veikla tuo ir smagi. Laisvalaikiu patinka žaisti smėlio tinklinį, užsiimti moto sportu.

5. Ilja Laurs (verslininkas, investuotojas, filantropas).

6. „Nepasisekimas yra galimybė padaryti dar kartą – tik geriau“.

Liepa Kuosaitė, 9 m.

Gimė Kaune, modeliuoja 5 metus. Vaikų modelių konkurso „Podiumas 2020“ nugalėtoja, odontologijos klinikos „Neodenta“ reklaminius veidas.

1. Įsimintiniausia akimirka iš modeliavimo karjeros – Grand Prix ir „charizma“ titulus modelių konkurse „Podiumas 2020“. Tai buvo pirmasis konkursas, kuriame laimėjau, nes labai norėjau dalyvauti.

2. Turiu daug reklaminių fotosesijų, filmavimosi pasiūlymų, nes patinka tai daryti. Manęs niekas neverčia, mama visada paklausia, ar noriu dalyvauti. Dar reikia būti drąsiai ir turėti kantrybės, nes fotosesija kartais vyksta visą dieną.

3. Man labai patinka eiti podiumu, demonstruoti rūbus. Smagu, kai gaunu nuotraukas iš fotosesijų, filmuotą medžiagą. Modeliaujant man patinka viskas!

4. Nesunku suderinti mokslus su modeliavimu. Mokausi Valdorfo mokykloje, ten labai geri mokytojai, jie džiaugiasi mano darbais. Jei tenka praleisti pamokas, supranta. Taip pat lankau „Demo“ vaikų mados teatrą ir meninės gimnastikos treniruotes. Laisvalaikiu mėgstu su draugais žaisti lauke, žaisti su savo augintiniais – 2 katėmis ir šuniuku. Patinka lipdyti, šokti, plaukioti baseine. Labai myliu gyvūnus ir svajoju apie jodinėjimą.

5. Vadovė Deimantė Ūsienė yra mano autoritetas. Ji griežta, bet visada pagiria, jei stengiuosi.

6. Kai kažkas nepasiseka, mėgstu sakyti: „na, ir kas čia tokio – juk bus galima iš naujo kartoti, kol pasiseks!“ Taip pat: „Šypsenos – visagalė!“

Liepa Kuosaitė – konkurso „Podiumas“ nugalėtoja.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

Lietuva palaiko JAV dėl sankcijų Rusijai

Vilnius (ELTA) – JAV paskelbus apie sankcijas Rusijai, reaguojant į agresyvią ir žalingą jos veiklą ir nepriimtina elgesį finansuojant prieš JAV kariuomenę Afganistane nukreiptas veiklas, kibernetines atakas prieš „SolarWinds“, kišimąsi į JAV rinkimus, pasikėsimą nuvokti opozicionierių Aleksejų Navalną bei jo įkalinimą, taip pat Krymo okupaciją, užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis reiškia Lietuvos paramą ir solidarumą su JAV.

„Lietuva tvirtai remia JAV ir sprendimą dėl sankcijų, atsakant į Rusijos destabilizuojančius ir agresyvius veiksmus“, – pabrėžė ministras.

Kaip jau skelbta, JAV, reaguodamos į Kremliaus kišimąsi į JAV prezidento rinkimus, surengtą didžiulę kibernetinę ataką ir kitą priešišką Rusijos veiklą, paskelbė ekonomines sankcijas Rusijai ir nurodė išsiunčiančios dešimt Rusijos diplomatų, tarp kurių yra įtariamų šnipų.

Prezidentas Joe Biden taip pat nurodė išplėsti jau galiojantį draudimą JAV bankams prekiauti Rusijos vyriausybės skolos vertybiniais popieriais ir paskelbė sankcijas 32 asmenims, kurie bandė kištis į 2020 m. prezidento rinkimus.

Susitiko Lietuvos ir Estijos gynybos ministrai

Talinas/Vilnius (ELTA) – Krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas susitikime Estijoje su šios šalies gynybos ministru Kalle Laanet aptarė regioninio saugumo, dvišalio bendradarbiavimo bei artėjančio NATO šalių vadovų susitikimo klausimus.

Lietuvos ir Estijos gynybos ministrai, diskutuodami apie regioninį saugumą, aptarė Rusijos provokacinius veiksmus pasienyje su Ukraina.

„Pastaruoju metu matome Rusijos provokacinius veiksmus pasienyje su Ukraina ir okupuotame Kryme. Stebime karinių pajėgų kūrimą ir kokybinį karinio potencialo didėjimą perginkluojant ir rengiant pajėgas. Turime ir toliau tvirtai bei vieningai palaikyti Ukrainos teritorinį vientisumą ir jos sienų neliečiamumą“, – sakė A. Anušauskas.

Viešėdamas Estijoje ministras A. Anušauskas pasinaudojo proga oficialiai pakviesti šios šalies gynybos ministrą K. Laanet į gegužę Lietuvoje planuojamą trijų Baltijos šalių gynybos ministrų susitikimą.

Lietuva nebepirmauja pagal išgeriamą alkoholį

Vilnius (BNS) – Lietuva padarė pažangą ir, neoficialiais Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, nebėra pirma pagal alkoholio suvartojimą pasaulyje, sako Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento (NTAKD) vadovas Renaldas Čiužas.

„Kalbant apie prasigėrusios valstybės lipduką, jį reikėtų drąsiai nuplėsti: tikrai Lietuvoje šiuo metu taip nėra. Negaliu pasakyti šiai dienai oficialiai, nes nepaskelbta, bet galiu tik pasakyti, kad viena iš mūsų kaimynų turbūt tą lipduką dabar turės“, – sakė R. Čiužas.

Jis svarstė, jog galbūt 2016 m. paskelbti duomenys, kad Lietuva suvartoja daugiausiai alkoholio pasaulyje – 16,3 litro gryno alkoholio žmogui – privertė sunerinti ir pamąstyti.

„Neformalioje diskusijoje su PSO ekspertais kalbant apie 2019 m. rodiklį, Lietuva yra padariusi neblogą pažangą. Jie traktuoja, kad Lietuva suvartoja 12,7 l gryno alkoholio“, – sakė R. Čiužas.

Vis dėlto NTAKD vadovas teigė, jog šalis vis dar viršija Europos vidurkį.

Žolės degintojams gresia baudos

Vilnius (ELTA) – Daugiausia gaisrų atvirose teritorijose kyla balandžio mėnesį, pastebi ugniagesiai gelbėtojai. Praėjusių metų balandį ugniagesiams juos teko gesinti 815 kartų.

Šiais metais žolė, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento duomenimis, Lietuvoje jau liepsnojo 360 kartų. Daugiausia tokių gaisrų šiemet kilo Vilniaus (179), Kauno (43) ir Šiaulių (26) apskrityse.

Šiemet išdegė per 100 ha, praėjusiais metais per tą patį laiką ugnis nusiaubė 575 ha (kilo 918 gaisrų).

2019 m. balandį dėl žolės gaisrų Šalčininkų rajone, Krakūnų kaime, sudegė 14 pastatų, Trakų rajone, Rūdiškėse, liepsnojo 7 pastatai, pernai dėl tokių gaisrų Vilniaus rajone, Pikutiškėse, degė 6, o Šalčininkų rajone, Mažųjų Miežonių kaime – 4 pastatai.

Praėjusiais metais buvo nustatyta ir nubausta 20 asmenų, sukėlusiu gaisrus deginant žolę. Šiemet nustatyti keli padegimų atvejai.

Siekiant išaiškinti žolės degintojus, visoje šalyje tiek darbo dienomis, tiek savaitgaliais organizuojami reidai, teritorijos žvalgomos naudojant dronus.

Už sausos žolės deginimą nesilaikant numatytų reikalavimų gresia administracinės baudos nuo 30 eurų iki 350 eurų, be to, vertinama ir padaryta žala aplinkai.

Degindami žolę kaimiečiai dažnai slepia savo nevalyvumą, tingėjimą. „Facebook“ nuotr.

Šiluma išstirpdė COVID-19 baimę

Palangoje poilsiautojų netrūko, tačiau atsipalaidavimas gali netrukus skaudžiai atsiliepti susirgusiųjų skaičiais. LRT.lt nuotr.

Savaitgaliais į pajūrį traukiančios poilsiautojų minios, vis dar galiojant karantinui, virsta tikru iššūkiu. Šiomis dienomis pajūryje viešėję žmonės ne visuomet pavyzdgingai paisė saugumo reikalavimų. Dėl didelių poilsiautojų spūsčių ir ne itin atsakingo elgesio prie keltų, kursuojančių tarp Klaipėdos ir Smiltynės, prireikė ir policijos pareigūnų įsikišimo.

Praėjus savaitgalis pajūryje šiluma ir žmonių gausa priminė vasarą. Palangos verslininkai atviri – tai, jog savaitgalį kurorte svečių netrūks, buvo matyti jau savaitės viduryje.

„Viešbučiai tam buvo pasiruošę“, – teigė Palangos viešbučių ir restoranų asociacijos prezidentė Ingrida Valaitienė.

„Bendrose erdvėse atsipalaidavimas galbūt matėsi labiau, bet objektuose yra registratūra, administracija, kurie tikrai prižiūri tvarką. Yra tam tikros kontrolės funkcijos ir, jeigu svečiai užsimiršta, jiems yra primenama dėvėti kaukes viduje, laikytis atstumų ir t.t.“, – dėstė asociacijos prezidentė.

Daugybė žmonių savaitgalį traukė ir į Neringą. Tai buvo aiškiai matyti tarp Smiltynės ir Klaipėdos kursuojančiuose keltuose.

Bendrovės „Smiltynės perkėla“ generalinis direktorius Mindaugas Čiakas teigė, kad žmonių ši savaitgalį nebuvo tiek daug, kiek keltais keliauja vasarą, tačiau pagyvėjimas buvo ryškus.

Pirmoji nemaža keleivių banga prie keltų atsirito jau penktadienio vakarą. „Kai Vilnius, Kaunas pradėjo važiuoti, tai didžiausias srautas penktadienį ir buvo 20 val. Kitas srautas buvo šeštadienį iš ryto, iki pietų“, – teigė M. Čiakas.

Penktadienį iš Klaipėdos į Smiltynę buvo perkelti 1 270 automobilių, šeštadienį – 1 118 automobilių. Įprastą dieną perkeliama apie 600–700 automobilių.

Savaitgalį pajūryje vyravo maloni šiluma, tad dauguma pajūryje viešėjusiųjų sekmadienį traukti namo neskubėjo – kelionę atidėjo iki vakaro. Kaip ir buvo galima tikėtis, prie perkėlos nusidriekė automobilių eilės.

Jau sutemus žmonės socialiniuose tinkluose dalijosi kamščių nuotraukomis ir ragino vieni kitus apsisarvuoti kantrybe. Sekmadienį perkelta beveik 1,6 tūkst. automobilių.

Keltų atstovams iššūkis buvo ne tik gausus keliautojų skaičius, bet ir tai, jog žmonės buvo pernelyg atsipalaidavę ir neretas pamiršo, kad šalyje siauria pandemija ir galioja karantino suvaržymai.

„Tuose keltuose, kurie kelia žmones su automobiliais, taisyklių žmonės laikosi, nes nelabai kas lipa iš automobilių. Bet Šiaurės rage, kur keliama tik keleiviai, turėjome didelių sunkumų“, – neslėpė „Smiltynės perkėlos“ generalinis direktorius.

Dėl karantino suvaržymų keltu vienu metu gali plaukti 300 keleivių, taigi pasitaikė atvejų, kai į laivą tilpdavo ne visi norintys. Bendrovei teko organizuoti papildomų reisų, tačiau pasitaikė ir dėl situacijos besipiktinusių gyventojų bei bandymų žūtbuti tilpti į laivą.

„Bėdos buvo. Vienu metu kvietėme ir policiją, kad pagelbėtų. Žmonės yra praradę budrumą. Jie grūdasi, visi nori ir nežiūri, kad vos ne petis į petį tenka būti. Šioje vietoje yra bėda. Kai praėjusiais metais pavasarį buvo karantinas, žmonės buvo žymiai labiau išsigandę ir atsargesni. Mums buvo žymiai lengviau dirbti. Kadangi dabar visi jau yra atsipalaidavę, tarsi nebejaucia karantino, pandemijos“, – pasakojo M. Čiakas.

Pašnekovas neslėpė, jog bendrovė svarsto didinti apsaugos darbuotojų pajėgas.

Šiuo metu „Smiltynės perkėlos“ kelta kaip tik ruošiami vasaros sezonui, tad nuolat kursuoja du, o ne trys žmonės ir transporto priemonės keliantys laivai. Po vieną keltą vis išsiunčiama į doką atnaujinimui prieš vasaros darbų metį.

„Ši savaitgalį turėjome nemažai vienadienių turistų, kadangi įvažiavas į Neringą kainuoja tik 5 eurai, tai labai daug buvo tokių, kurie ryte persikėlė ir vakare grįžo“, – pastebėjo M. Čiakas.

Radvilė Rumšienė, LRT.lt

Improvizuotas Kryžių kalnas prie Šv. Petro bažnyčios durų.

Šioje Šv. Petro bažnyčioje jau 120 metų meldžiasi lietuviai.

Lietuviška bažnyčia Bostone – tarsi bendruomenės vėliava

Vienas iš LRT. It straipsnių ciklo „Lietuviška Amerika“ pasakojimų – apie Kryžių kalną. Ne apie tą, kuris yra Lietuvoje, prie Šiaulių, bet apie kitą, prieš 16 metų iškilusį Bostone.

Kokiomis aplinkybėmis Bostone, prie Šv. Petro lietuviškos parapijos atsirado Kryžių kalnas, pasakoja viena iš idėjos sumanytojų – Glorija Adomkaitis. Tuomet Bostono arkivyskupija daugiau kaip prieš 100 metų statytą bažnyčią ir įkurtą lietuvišką parapiją ketino uždaryti.

„Tuo laiku buvo kunigų trūkumas, tai arkivyskupija nutarė uždaryti daugelį parapijų arba sujungti keletą parapijų į vieną kolektyvą. Tada buvo dar bent šešios lietuviškos parapijos Bostono apylinkėje, bet jos visos buvo uždarytos ir liko vienintelė Šv. Petro“, – prisimena Adomkaitis.

Vienas iš daugelio bažnyčioje esančių šventųjų atvaizdų: Simono vardas parašytas ir lietuvių, ir anglų kalbomis.

Norėdami išlaikyti parapiją ir visą joje vykusią veiklą lietuvių kalba, lietuviai parapijiečiai įsteigė Šv. Petro lietuvių parapijos rėmėjų būrelį, o Glorija Adomkaitis tapo jo pirmininke. Rėmėjai, su advokatais išsiaiškinę savo teises, pasipuošę tautiniais kostiumais ir susirinko prie Kardinolo rūmų, giedojo lietuviškas giesmes, budėjo prie bažnyčios. Į pagalbą pasikvietė ir žiniasklaidą.

„Man buvo ypač svarbu išlaikyti mūsų lietuvišką parapiją, nes mano šeimos istorija susijusi su šia bažnyčia. Mano seneliai, tėveliai ir aš pati susituokėme šioje bažnyčioje, visi sakramentai buvo čia priimti ir net ketvirta karta, t. y. mano vaikai, irgi vertina šią parapiją“, – pasakoja G. Adomkaitis.

Kaip vienas iš būdų ginti savo bažnyčią išaugo Kryžių kalnas, kurio idėja kilo iš Lietuvoje esančio Kryžių kalno. Mat šiaulišką Kryžių kalną protėviai taip pat pradėjo kurti, kovodami dėl savo tikėjimo. Pirmiausiai kryžiai buvo pradėti kabinti ant tvoros šalia Šv. Petro bažnyčios. Bostono lietuviai gausiai daly-

vavo akcijose ir pakabino daugiau nei 200 kryžių. Tai buvo ir pačių pasigaminti, ir pirkti, o dar kiti buvo nukabinti nuo savo namų sienų. Daug kryžių buvo pakabinti šeimos mirusiesiems prisiminti ar šeimos švenčių – vedybų, krikšto ar gimtadienio proga. Atsirado ir informacinė lentelė anglų kalba, aiškinanti sumanymo idėją. Bendruomenės kova už lietuviams reikšmingos vietos išsaugojimą susilaukė vietos žiniasklaidos dėmesio, palaikymą buvo galima just ir iš aplinkinių gyventojų.

„Kai pastatėme šį Kryžių kalną, rėmėjai budėjo prie jo tą pirmą savaitgalį, nežinodami, kaip reaguos kaimynystės jaunimas. Mums rūpėjo, kad neišversėtų ar nesugadintų mūsų brangių kryžių. Visi apsidžiaugė, kad rūpinomės be reikalo, nes kaimynystės gyventojai ne tik gerbė mūsų Kryžių kalną, bet su laiku ir patys atnešdavo kryžiuokų, statulėlių ir rožančių ir juos pridėdavo“, – pasakoja Bostono lietuvių, pridūrusi, kad prieš keletą metų Kryžių kalnas buvo atnaujintas ir papildytas.

„Rėmėjai pastatė naują, didelį metalinį kryžių, saulutę ir ant pridėtos lentelės parašė: ‘Šis kryžius pastatytas pagerbti visus parapijiečius, kurie išlaikė ir brangino Šv. Petro lietuvių parapiją nuo 1904 metų’, – sako G. Adomkaitis, dėjuodamasi, kad tuometinės pastangos išlaikyti lietuvišką parapiją leidžia ir šiandien melstis lietuviškai. Bet ją jaudina mintis, kad Šv. Petro parapiją lanko vis mažiau lietuvių, ir ateityje gali nebelikti kam išlaikyti šį lietuvišką kampelį Bostone.

LRT. It žurnalistė Ugnė Jonaitytė pakalbino ir dabartinę Lietuvių Bendruomenės Bostone pirmininkę Esterą Sunelaitę, kuri taip pat prisimena, kaip prie lietuviams svarbios parapijos išliko Kryžių kalnas. Tuomet jos dukrelė lankė lietuviškos mokyklą ir kartą grįžusi iš mokyklos, parsinešė pati padariusi kryželį. Jos abi vyko jo pakabinti Kryžių kalnelyje.

„Mūsų kunigas tuo metu buvo Steponas Žukas, jis ėjo ir kovojo su visa vyskupija. O mes stovėjome ant tų laiptų ir sakėme, kad jeigu kas nors atvažiuos nuimti, mes neleisim. Ir kiekvieną savaitgalį prie tų laiptų, tų kryžių stovėjome, budėjome, kad parodytume, jog mums tai iš tikrųjų svarbu. Ir visi ten stovėjo – ir su mažais vaikais, ir jaunesni, ir vyresni“, – pasakoja E. Sunelaitė, prisiminusi šimtamečių Dievo namų istoriją:

„Atplaukę iš Lietuvos jie (tautiečiai) sunkiai dirbo ir mažai uždirbdavo, bet kiek kas galėjo – centus, dolerius dėdavo ir kaupė bažnyčiai. Pirmiausia nusipirko žemės sklypą, o paskui jau statė bažnyčią. Jie tikėjosi grįžti į Lietuvą, tikėjo Dievu ir jiems buvo svar-

Bažnyčios interjere – daug lietuviškų detalių – nuotraukoje matyti Lietuvos trispalvė. Augustino Žemaičio nuotraukos

bu įkurti tą parapiją, turėti vietą, kur galėtų susiburti, pagiedoti, pasimelsti, kartu minėti šventes. Nuostabu, kad žmonės tą padarė ir šitiek metų išsaugojo bažnyčią. Manau, kad mūsų kartai tai svarbi vėliava, mes turime ją išlaikyti, už ją kovoti“, – sako E. Sunelaitė, nors taip pat nerimauja, kad, bėgant metams, išsaugoti šią parapiją darosi vis sunkiau tiek dėl kartų kaitos ir besikeičiančio požiūrio, tiek dėl tautiečių išsibarstymo po visą šalį.

Šiuo metu į pamaldas Šv. Petro bažnyčioje, kuri yra likusi vienintelė lietuviška bažnyčia Naujojoje Anglijoje, ateina tik apie tris dešimtis žmonių ir parapija jau yra sujungta su amerikiečių parapija. Tačiau lietuviškos šv. Mišios sekmadieniais tebevyksta, o prieš pandemiją susiburdavo ir ben-

druomenė. Lietuviai ne tik bendraudavo po šv. Mišių, bet ir organizuodavo filmų peržiūras, bažnyčios rūsyje esančiose erdvėse vykdavo lietuviškos mokyklos šventės, buvo švenčiamos Kūčios, Velykos.

„Ši vieta mums labai reikšminga, nes ji mus sujungė. Mums labai svarbu išlaikyti mūsų tradicijas, kultūrą, kalbą svetimoje šalyje ir atiduoti didžiulę pagarbą tiems lietuviams, kurie, po dolerį sudėję, pastatė tokią gigančišką bažnyčią su visomis gražiomis freskomis ir mozaikomis. Man atrodo, kad kiekvienai kartai, kiekvienam lietuviui turėtų būti svarbu tą išlaikyti, nes čia mūsų šaknys“, – sako Bostono Lietuvių Bendruomenės pirmininkė.

Parengta pagal LRT.lt

TRUPUTIS ISTORIJS

Pietų Bostone stovi paskutinė dar veikianti mieste lietuvių bažnyčia. Ji pavadinta Šv. Petro garbei (pastatyta 1901 m., 75 Flaherty Way). Šv. Mišios šioje bažnyčioje vyksta lietuvių ir anglų kalbomis.

Parapija įkurta 1896 m. – jos pradžia nebuvo lengva, mat lietuvių religinius ir politinius tikslus stabdė Pietų Bostone dominavę airiai ir airis vyskupas Williams. Bažnyčios interjeras – autentiškas XX a. pirmos pusės. Jame gausu lietuviškų detalių, tarp jų vitražai su lietuvių aukotojų vardais. Bėgant metams, lietuviškų detalių tik daugėjo, nes bendruomenė siekė pabrėžti parapijos lietuviškumą. Po šventųjų freskomis parašyti ir lietuviški jų vardai. Žvakės, kurias galima uždegti už aukas, savo spalvomis sudaro Lietuvos trispalvę. Vestibulyje pakabinti Šiluvos Marijos, Šv. Kazimiero paveikslai, įrengti trys grynai lietuviški vitražai su lietuviškais Jėzui, Šventajai Dvasiai ir Dievui tėvui skirtais žodžiais. Kaip ir dauguma seniausiųjų Amerikos lietuvių bažnyčių, ši (beje, pravadžiuojama „Lietuvių katedra“) yra dviejų aukštų: antrasis – tai didingoji maldų salė, o tokio pat ploto pirmasis skirtas pasaulietinei lietuviškai veiklai. Toje pirmo aukšto salėje – ir baras, daug lietuviškų dalykėlių.

Bažnyčia atidaroma tik per šv. Mišias (savaitgaliais), tačiau jei į ją patekti ir nepavyks, įdomu pažiūrėti ir iš išorės, mat ten ant sienos išdažyta Lietuvos vėliava bei prie įėjimo pridėta daug tradicinių lietuviškų kryžių (nuo mažyčių iki žmogaus dydžio) – tai Bostono kryžių kalnas, įkvėptas Šiaulių. Kaip Šiaulių Kryžių kalnas sukurtas priešinant Rusijos imperijos ir Sovietų okupacijoms, taip Bostono – priešinant 2004 m. vyskupijos ketinimams uždaryti Šv. Petro lietuvių bažnyčią. Pavyko: šv. Mišios joje vyksta iki šiol.

Parengta pagal truelithuania.com

PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Kubai nebevadovaus R. Castro

Havana (ELTA) – Kubos komunistų partija (KKP) pradėjo istorinį kongresą, kuriam partijos deputatai patvirtino savo darbą baigiančio lyderio Raul Castro valdžios perdavimą naujos kartos vadovams.

Kreipdamasis į kelis šimtus partijos narių, R. Castro pabrėžė, kad Kuba neišsivadės „revoliucijos ir socializmo principų“.

Vis dėlto jis patvirtino „norą vesti pagarbų dialogą ir kurti naujus santykius su Jungtinėmis Valstijomis“, kurios nuo 1962 m. yra įvedusios sankcijas Kubai.

89-erių R. Castro atsistatydino iš KKP pirmojo sekretoriaus pareigų – įtakingiausios pozicijos Kuboje – ir taip užbaigė beveik šešis dešimtmečius trukusį jo šeimos valdymą, kuris prasidėjo nuo 1959 m., kai šaliai ėmėsi vadovauti jo revoliucionierius brolis Fidel, miręs 2016 m.

Valdymą dabar perims 60-metis Miguel Diaz-Canel, nuo 2018 m. ėjęs Kubos prezidento pareigas, kurias jam perdavė tas pats R. Castro.

Kubos santykiai su JAV, kiek sušvelnėję Barack Obama kadencijos metu tarp 2014 ir 2016 m., vėl pablogėjo vadovaujant Donald Trump, kuris sugriežtino sankcijas.

Baltųjų rūmų atstovė Jen Psaki teigė, kad Jungtinės Valstijos artimiausiu metu neplanuoja keisti savo politikos Kubos atžvilgiu.

„Parama demokratijai ir žmogaus teisėms bus mūsų pastangų pagrindas“, – teigė ji.

Nuo šiol Kubai vadovaus Miguel Diaz-Canel. „El Comercio“ nuotr.

JAV išpėjo Rusiją dėl A. Navalno

Washingtonas (BNS) – JAV prezidento Joe Biden nacionalinio saugumo patarėjas Jake Sullivan išpėjo, kad Rusija sulauks „pasekmių“, jei mirs pataisos kolonijoje bado streiką paskelbęs Kremliaus kritikas Aleksejus Navalnas.

„Kalbant apie konkrečias priemones, kurių imsime, svarstome įvairias galimybes. Šiuo metu neketinu apie tai viešai kalbėti, tačiau mes pranešėme, kad jei p. Navalnas mirs, bus pasekmių“, – sakė jis.

Vasario mėnesį įkaltintas aršiausias Rusijos prezidento Vladimiro Putino oponentas kovo 31 d. paskelbė bado streiką, reikalaujamas tinkamo gydymo dėl nugaros skausmų bei kojų ir rankų tirpimo.

Kremliaus kritikui dvejų su puse metų laisvės atėmimo bausmė skirta dėl senos bylos, kurioje politikas apkaltintas pinigų grobstymu, o bausmę jis atlieka pataisos kolonijoje Pokrovo mieste, esančiame maždaug 100 km į rytus nuo Maskvos.

44 metų vyro gydytojai išpėjo, kad jis „bet kurią akimirką“ gali patirti širdies smūgį, nes jo sveikatos būklė sparčiai blogėja.

Prie šalių, reikalaujančių suteikti tinkamą gydymą A. Navalnui, prisijungė Prancūzija ir Vokietija.

Ukrainos pasienyje – Rusijos armija

Briuselis (ELTA) – Europos Sąjungos užsienio politikos vadovas Josep Borrell pareiškė, kad Rusija sutelkė prie Ukrainos sienų ir aneksuotame Krymo pusiasalyje daugiau kaip 150 tūkst. karių.

„Tai didžiausias kada nors regėtas Rusijos karių dislokavimas prie Ukrainos sienų“, – po derybų, kuriose dalyvavo Ukrainos užsienio reikalų ministras, sakė J. Borrell.

Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis siūlo Rusijos vadovui Vladimirui Putinui susitikti Donbase, kur pastarosiomis savaitėmis atsinaujino neramumai tarp Ukrainos pajėgų ir Rusijos remiamų separatistų.

Socialiniuose tinkluose išplatintame vaizdo įrašė V. Zelenskis teigia, kad kiekvienas lyderis privalo suprasti, jog kova negali būti neišvengiama, kai kalbama apie tikrą karą ir milijonus žmonių gyvybių.

Ukrainos prezidentas nurodė, kad šalis nenori karo, tačiau yra jam pasirėngusi. Tai pat paragino gyventojus saugotis dezinformacijos ir nepasiduoti provokacijoms.

Pirmadienį surengtame Normandijos ketveto susitikime, kuriame ieškota būdų kaip sušvelninti įtampą regione, buvo pasiūlyta situaciją išsiaiškinti abiejų šalių lyderiams susitikus ties kontaktine linija.

Gynybos ministras Sergejus Šoigu tokį pajėgų telkimą pavadino „mokymais“, esą surengtais reaguojant į „grėsmingus“ NATO veiksmus.

DIENOS NUOTRAUKA

Leidiny „Wall Street Journal“ gavo satelitu darytas nuotraukas, kuriose matoma Rusijos telkiama karinė technika prie Ukrainos sienų ir Kryme.

Ukrainos kariai. AP nuotr.

Čekija išvarė 18 rusų diplomatų

Manoma, kad rusų agentai A. Petrovas ir R. Boširovas dalyvavo ir Skripalių apnuodijime ir vykdant sprogimus Čekijoje. Reuters/Scanpix nuotr.

Čekijos vyriausybė paskelbė išsiunčianti iš šalies 18 rusų diplomatų, kuriuos čekų žvalgybininkai vadina Rusijos Užsienio žvalgybos tarnybos (SVR) bei karinės žvalgybos agentūros GRU slaptaisiais agentais ir sieja su vienu 2014 m. sprogimu.

Čekijos policija taip pat paskelbė, kad dėl šio dvi gyvybes nusinešusio sprogimo ieško dviejų rusų su pasais, kuriuos naudojo buvusio dvigubo agento Sergejaus Skripalio ir jo dukters apnuodijimu 2018 metais įtariamieji asmenys.

„18 Rusijos ambasados darbuotojų per 48 valandas privalo išvykti iš mūsų Respublikos“, – sakė Čekijos laikinasis užsienio reikalų ministras Jan Hamáček.

Premjeras Andrej Babiš sakė, jog Čekija turi „aiškių įrodymų“, susiejančių GRU karininkus iš 29 155-ojo padalinio su sprogimu kariuomenės amunicijos sandėlyje netoli Čekijos rytuose esančio Vrbeticės kaimo. „Abu šie vyrai buvo Čekijos teritorijoje... 2014 metų spalį“, – sakė jis.

Premjeras nepaaiškino, kodėl tyrimas taip ilgai užtruko.

„Tas sprogimas nulėmė didžiulę materialinę žalą ir sukėlė rimtą grėsmę daugelio vietos žmonių gyvybei, bet, visų svarbiausia, pražudė du piliečius“, – sakė A. Babiš.

Pasak premjero, 18 diplomatų išvaramui visiškai pritaria kairiojo sparno prezidentas Miloš Zeman, palaikantis glaudžius ryšius su Maskva ir Pekinu.

Sprogimas 2014 m. spalio 16 d. įvyko sandėlyje su 58 t amunicijos. Po kelių mėnesių įvyko kitas didelis sprogimas netoliese esančiame sandėlyje su 98 t amunicijos.

Po sprogimų tūkstančiams čekų karių prireikė dvejų metų, kad išminuotų nesprogusius sprogmenis ir vietovė vėl būtų saugi.

Panašu į Salisburį

Čekijos kovos su organizuotu nusikalstamumu skyrius NCOZ paskelbė dėl šių sprogimų ieškantis dviejų rusiškų pasus naudojančių vyrų.

Šiuose pasuose įrašytos 1979 m. gimusio Aleksandro Petrovo ir 1978 m. gimusio Ruslano Boširovo pavardės. Šių pasų turėtojų taip pat ieško Jungtinė Karalystė, dėl Skripalių apnuodijimo Anglijos Salisburį mieste.

Čekijos valdžia išslaptins medžiagą apie prieš septynerius metus įvykusį sprogimą kariuomenės amunicijos sandėlyje, dėl kurio įtariamieji Rusijos žvalgybininkai, pareiškė ministras pirmininkas A. Babiš.

Jis pažadėjo, kad tuomet čekai turės galimybę susipažinti su išslaptintais dokumentais.

Jungtinė Karalystė paskelbė „visiškai remianti savo sąjungininkus čekus“, Prahai išvarius 18 Rusijos diplomatų, kuriuos čekų žvalgybininkai vadina žvalgybos tarnybų slaptaisiais agentais.

„JK visiškai remia savo sąjungininkus čekus, parodžiusius, kaip toli gali nueiti Rusijos žvalgybos tarnybos, bandydamos vykdyti pavojingas... operacijas Europoje“, – sakoma britų užsienio reikalų sekretoriaus Dominic Raab pareiškime.

„Po „Novičioko“ atakos Salisburį tai rodo Maskvos elgesio modelį, – sakė jis. – Mes kaip visada pasiryžę ir išipareigoję patraukti atsakomybėn už ataką Salisburį atsakingus asmenis ir gerai vertiname Čekijos pareigūnų veiksmus dėl to paties.“

Britanija paskelbė iškvietusi Rusijos ambasadorių Jungtinėje Karalystėje Andrejų Keliną ir išreiškusi didelį susirūpinimą tuo, ką pavadino Maskvos „piktavališkos veiklos modeliu“.

Sugrįžo Šaltasis karas?

Prieš kelias dienas Čekijos kaimynė Lenkija paskelbė išvariusi tris Rusijos diplomatus dėl, anot Varšuvos, Maskvos „priešiškų veiksmų“.

Lenkija taip pat išreiškė „visišką solidarumą“ su JAV, anksčiau tą pačią dieną paskelbusiomis sankcijų Rusijai ir išvairiusiomis 10 rusų diplomatų dėl, kaip sakė Washingtonas, Kremliaus kišimosi į JAV rinkimus, didžiulės kibernetinės atakos ir kitokios priešiškos veiklos.

Italija šį mėnesį taip pat išsiuntė Rusijos diplomatų: tai buvo padaryta sučiupus vieną karinio jūrų laivyno kapitoną, kaltinamą išslaptintos informacijos perdavimu Rusijos agentui.

Delfi.lt

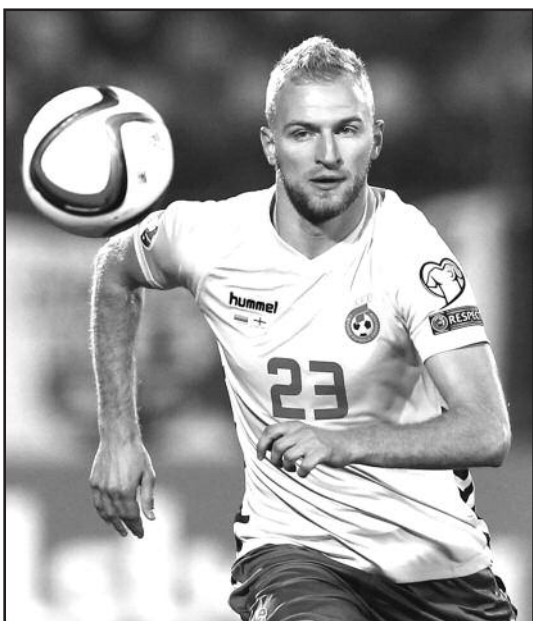
Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

V. Andriuškevičius pradeda trenerio karjerą

Buvęs Lietuvos rinktinės narys Vytautas Andriuškevičius, būdamas 30-ies, baigė profesionalaus futbolininko karjerą.

Per savo profesionalo karjerą alytiškis rungtyniavo Lietuvos, Lenkijos, Švedijos, Nyderlandų, JAV bei Kazachstano klubuose.

V. Andriuškevičius atvertė naują gyvenimo puslapį.

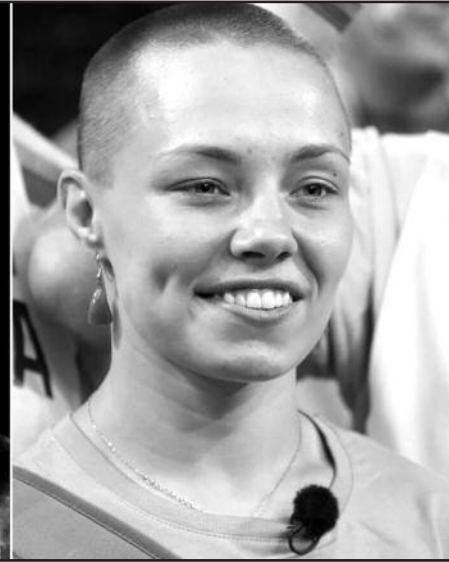
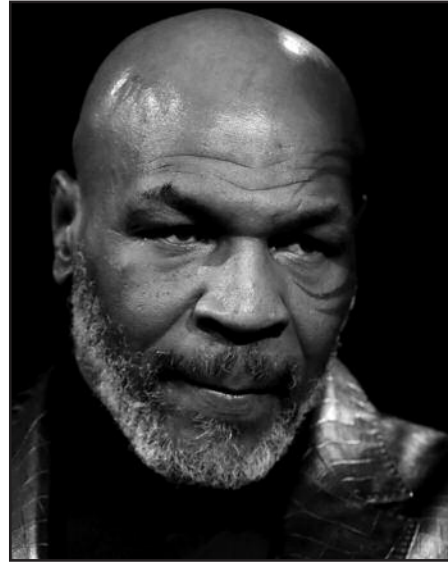
2016 m. V. Andriuškevičius pradėjo savo karjeros etapą šiapus Atlanto – jis rungtyniavo Portlando „Timbers“ komandoje, o 2018-aisiais persikėlė į „D.C. United“ klubą Washingtono. 2019-ųjų pradžioje futbolininkas sugrįžo į Lietuvą bei sukirto rankomis su Marijampolės „Sūduva“.

Rinktinėje žaidėjas debiutavo dar 2011 m., o iš viso joje sužaidė 31 rungtynes bei pelnė vieną įvartį – gynėjas 2019-ųjų rudenį pasižymėjo LFF stadione vykusioje akistatoje su Europos čempione Portugalijos rinktine.

V. Andriuškevičius atvertė naują gyvenimo puslapį – sugrįžo į jam gerai žinomą Portlandą ir pradėjo trenerio karjerą „Oregon FC Premier Academy“.

„Su drauge nusprendėme, kad, kol yra daug noro kurti kažką savo ir išbandyti jėgas svetur, tam nebus geresnio laiko nei dabar. Labai norėjosi grįžti į Portlandą, čia jaučiausi arčiausiai namų. Ir štai aš jau naujame kelyje“, – mintimis apie naują karjeros etapą dalinosi futbolininkas.

M. Tyson apie R. Namajunas: „Ji tarsi lėlytė“

M. Tyson: „Rose yra tokia graži ir rimta, bet gali bet kurią akimirką tave sunaikinti“.

Jau šį šeštadienį, balandžio 24 d., lietuvių kilmės kovotoja Rose Namajunas grįš į UFC narvą ir susitiks su dabartine pasaulio čempione kine Weili Zhang. Prieš šią dvikovą pasisakė bokso legenda Mike Tyson.

Anot „Geležinio Mike'o“, R. Namajunas turėtų „sunaikinti“ savo oponentę. Būtent taip M. Tyson pareiškė per tinklaraidį, kurioje bendravo su UFC prezidentu Dana White. „Kinei tikrai nebus lengva, nes Rose yra tokia graži ir rimta. Ji graži kaip lėlytė, tačiau gali bet kurią aki-

mirką išplėsti širdį ir tave sunaikinti“, – kalbėjo M. Tyson.

Tokie legendinio boksininko žodžiai pasaulio čempionę gerokai suerzino. Savo šalies žiniasklaidai W. Zhang pareiškė, kad M. Tyson nieko nenukaria apie mišrios kovos menus, o kalbėdama apie R. Namajunas pažymėjo, kad JAV kovotoja gerai dirba kojomis ir puikiai boksuoja. UFC narve W. Zhang laimėjo 21 kovą ir patyrė vieną nesėkmę. R. Namajunas saskaitoje – devynios pergalės ir keturi pralaimėjimai.

R. Namajunas kova su čempionės titulu ginsiančia kine W. Zhang vyks „UFC 261“ renginyje.

Turtingiausias sportininkas neteko 500 mln. dolerių

Michael Jordan yra ne tik vienas garsiausių visų laikų atletų, bet ir pats turtingiausias sporto pasaulio žmogus. 2020 m. NBA legendos turtas įvertintas 2,1 milijardo JAV dolerių, tačiau, anot naujausių „Forbes“ duomenų, dabartinio NBA klubo Charlotte „Hornets“ savininko turto vertė smuktelėjo net 500 mln. JAV dolerių.

Šimtamilijoninės sutartys su krepšininkais šiomis dienomis NBA lygoje yra tapę norma, tačiau XX a. pabaigoje tokie skaičiai atrodė neįsivaizduojami. Pats M. Jordan per 15 sezonų lygoje uždirbo „viso labo“ 93 mln. JAV dolerių.

Šešis NBA aukso žiedus su Čikagos „Bulls“ laimėjęs „Skrajojantis Michaelas“ didžiausius turtus susikrovė ne aikštelėje, bet už jos ribų – iš rek-

lamos, savo prekės ženklų ir verslo.

1984 m. penkerių metų sutartį su „Nike“ pasirašęs M. Jordan kasmė savo banko sąskaitoje raskdavo po 500 tūkst. JAV dolerių. „Nike“ tapus populiariausiu sporto prekės ženklu, sumos tapo kur kas išpūdingesnės. 2020 m. M. Jordan vien iš „Nike“ uždirbo 1,3 milijardo dolerių. O kur dar sutartys su tokiomis bendrovėmis kaip „Gatorade“, „Hanes“, „Upper Deck“ ir kt.

2006 m. jis įsigijo mažesnę Charlotte „Bobcats“ (dabar „Hornets“) klubo savininko paketą, o 2010 m. perėmė ir didesnę jo dalį už maždaug 180 mln. JAV dolerių. 2019 m. mažesnę klubo akcijų dalį jis pardavė už 1,5 milijardo dolerių.

Pernai M. Jordan turtas perkopė 2 milijardų dolerių ribą – buvusi krepšinio legenda kartu tapo turtingiausiu sportininku pasaulyje.

Tiesa, nuo to momento jo turtas netikėtai sumažėjo 500 mln. 2021 m. kovo mėnesio „Forbes“ skaičiavimais M. Jordan turtas siekė 1,6 milijardo JAV dolerių. Nors konkreti sumažėjimo priežastis nėra aiški, kaip realiausia galima tokio nuosmukio aplinkybė įvardijama COVID-19 pandemija. Anot kai kurių JAV žiniasklaidos pranešimų, M. Jordan turto vertė galėjo sumažėti ir dėl nesėkmingų investicijų akcijų biržose – t.y. jo įsigytų akcijų greito nuvertėjimo.

Pandemija gali priversti atšaukti olimpiadą

Japonijos valdančiosios partijos vienas lyderių įspėjo, kad Tokijo olimpinės žaidynės gali būti atšauktos, jei jų bus „nebeįmanoma surengti“, šalyje sparčiai daugėjant COVID-19 atvejų.

Turime nedvejodami atšaukti, – sakė Liberalų demokratų partijos generalinis sekretorius Toshihiro Nikai. – Jei infekcija plis dėl olimpiados, tai nežinau, kam ta olimpiada.“ Šie komentarai pasirodė likus mažiau nei šimtui dienų iki atidėtos olimpiados pradžios liepos 23-iają.

Pastarosiomis dienomis Osakoje užregistruota rekordiška daug užsi-

krėtimo atvejų, o vyriausybė buvo priversta leisti įvesti naujus suvaržymus, nors vos prieš kelias savaites atšaukė ekstremalią padėtį dėl pandemijos.

Dėl viruso plitimo jau buvo uždrausta nešti olimpinį deglą Osakos viešaisiais keliais, o Japonijos vakaruose esantis Macujamos miestas taip pat paskelbė atšaukiantis planuotą viešą olimpinio deglo nešimo renginį.

Olimpiados organizatoriai tvirtina, jog žaidynes galima surengti saugiai, ir parengė atitinkamas taisykles, kad išsklaidytų visuomenės nuogąstavimus. Organizatoriai pažymi, kad sporto renginiai Japonijoje tęsiasi, tačiau visuo-

menės apklausos rodo, kad dauguma japonų pritaria dar vienam olimpiados atidėjimui arba atšaukimui.

Už pažeidimus gali išmesti sportininkus

Iki Tokijo olimpinė žaidynių likus mažiau nei 100 dienų ryškėja vis griežtesnis didžiausio sporto renginio pasaulyje protokolai. Iš praėjusių metų į 2021-uosius perkeltų žaidynių organizatoriai stengiasi sukurti planą, kuris padėtų išvengti COVID-19 protrūkių.

Jau žinoma, kad į Japoniją negalės atvykti sporto sirgaliai iš kitų šalių, pakeistas ir olimpinio deglo maršrutas. Žaidynių taisyklėse yra dar daug klausimų, o olimpiadą dengia nežinomybės debesys.

Mistika išlieka ir gyvenimas olimpiniam sportininkų kaimelyje. Organizatoriai ruošia itin griežtą veiks-

mų protokolą ir jau aišku, kad sportininkai negalės taip gerai pažinti šalies, kaip per ankstesnes olimpiadas. Taisykles pažeidę olimpiečiai gali būti šalinami iš žaidynių. Sportininkams bus draudžiama lankytis parduotuvėse ir restoranuose. Tai padarę sportininkai bus priversti palikti ir olimpinį kaimelį. Sportininkams bus galima iš olimpinio kaimelio keliauti tik į tas arenas, kuriose jie varžysis. Į kitas vietas jiems patekti bus draudžiama. Atletai taip pat negalės keliauti viešuoju transportu, nebent gautų specialų leidimą.

Vis dar nėra aišku, kiek žiūrovų bus įleidžiama per olimpines žaidynes. Japonijoje COVID-19 atvejų skaičius sparčiai auga, o ekspertams kelia nerimą prognozuojamas „sprogimas“. Organizacinis komitetas ieško papildomo viešbučio, į kurį būtų perkelti COVID-19 užsikrėtę sportininkai.

SVEIKATA

„Proto dieta”. Kas tai yra?

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Sulaukę 60-ties metų dauguma mūsų vis dažniau pamirštame savo draugų ar giminaičių gimimo dienas, o išėję iš namų pradėdami galvoti, ar nepalikome įjungtos orkaitės ar lygintuvo, ar užrakinome duris. Tokie atminties „dingimai” su amžiumi pasitako vis dažniau, bet paprastai tai nėra sudėtingų ligų, tokių, kaip Alzheimerio liga ar senatvinė demencija, požymis. Tai yra normalus ir natūralus procesas, sukeliamas smegenų struktūros ir funkcijos pokyčių, atsirandančių senėjimo procese. Šio proceso sustabdyti neįmanoma, bet, valgant tam tikrą maistą, galima sustiprinti ir suaktyvinti smegenų veiklą bei pagerinti atmintį. Šia kryptimi dirbdami mokslininkai sukūrė „Proto dieta”, kurios laikantis galima ne tik sustiprinti atmintį, padidinant naujų ląstelių bei neuronų gamybą, bet ir padėti išvengti senatvinės silpnaprotystės (demencijos) bei Alzheimerio ligos.

Kas tai yra „Proto dieta”, kokie maisto produktai ją sudaro ir kokio maisto reikėtų vengti?

„Proto dieta” (*MIND diet*) – atrasta ir pasiūlyta Rush University of Chicago mokslininkų. Studijų metu buvo tiriamos įvairios dietos ir stebima, kaip jų laikantis keičiasi atmintis, supratimas, gebėjimas pažinti. Apibendrinus tyrimus nustatyta, kad laikantis Viduržemio jūros (*Mediterranean*) ir kraujo spaudimą mažinančios dietos (*DASH – Dietary Approaches to Stop Hypertension*), bei jas kartu apjungus galima apsaugoti smegenis nuo ligų bei pastovaus atminties mažėjimo. Ši dieta pavadinta „Proto dieta”. „Proto dieta” sumažina Alzheimerio ligos išsivystymą net 53 proc. Net ir asmenys, pastoviai nesimaitinantys pagal *MIND* dietą, 35 proc. sumažina riziką susirgti Alzheimerio liga. Yra žinoma, kad Amerikoje net 5 milijonai žmonių, vyresni 65 metai, kenčia nuo įvairių atminties sutrikimų ir su jais susijusių ligų.

Kokie maisto produktai sudaro „Proto dieta”?

Laikantis šios dietos pirmenybė yra teikiama ne tik žuvims, daržovėms, riešutams, neskaldytiems grūdams, pupelėms, taurei vyno, bet ir smegenis stiprinančioms žalioms lapinėms daržovėms bei uogoms. Buvo atliktos studijos ir nustatyta, kad asmenys, du kartus per dieną valgantys žalias lapines daržoves, suvokimu bei gebėjimu pažinti yra net 11 metų jaunesni už tuos, kurie vartoja šias daržoves tik retkarčiais. Labai svarbu valgyti ir uogas, o ypač mėlynės, nes jos ne tik stiprina regėjimą, bet gerina suvokimą, mąstymą bei atmintį.

„Proto dietos” pagrindas, kaip ir anksčiau minėtų dietų, yra augalinis maistas, kuriame mažai sočiųjų riebalinių rūgščių ir „trans” riebalų (*trans* riebalai – iš dalies hidrinti aliejai, kurie gaunami prisotinus juos chemine medžiaga – vandeniliu), bet gausu mononesočiųjų ir polinesočiųjų riebalinių rūgščių.

Ispanijoje buvo atliktos studijos, kurių išvados išspausdintos žurnale *JAMA Internal Medicine*, teigia, kad maitinantis pagal smegenis stiprinančią Viduržemio jūros dietą bei papildant ją alyvuogių

aliejumi ir riešutais, sustiprėja atmintis ir pagerėja informacijos apdorojimas. Ir, priešingai, maitinantis maistu, kuriame gausu „trans” riebalų, stebimas ne tik atminties sumažėjimas, bet ir didėja nutukimo tikimybė bei daugėja „blogojo” (LDL) cholesterolio. 2015 m. FDA (Food and Drug Administration) priėmė nutarimą maisto produktų gamyboje nevertoti „trans fat”, ir per trejus ateinančius metus jų visiškai atsakyti, tačiau ir šiuo metu kai kuriuose maisto produktuose, tokiuose, kaip krekeriai, šaldyti tortai, pyragai ir picos, greito maisto gaminiai, kavos balintojai, galima jų rasti. Todėl yra labai svarbu atkreipti dėmesį į maisto gaminių sudedamąsias dalis ir pasirinkti tuos, kuriuose yra labai nedidelis jų kiekis arba iš viso jų nėra.

„Maitinkitės pagal Viduržemio jūros ar „Proto dietą”, – siūlo mokslininkai, – ir po šešių mėnesių jūsų protas taps aštresnis, pagerės atmintis bei ateityje (po 10-ties metų ar vėliau) sumažės Alzheimerio ligos rizika”. Kyla klausimas, kas glūdi šiose dietose, kas daro jas tokias galingas? Dietų esmė yra maistas, kuris pasižymi smegenis stiprinančiu poveikiu.

Koks tai yra maistas?

***Alyvuogių aliejus, žalioji arbata, žalialapės daržovės**, tokios, kaip špinatai, brokoliai, garbanoti kopūstai (kale). Visi jie pasižymi antioksidaciniu poveikiu (kovoja su laisvaisiais) bei veikia priešuždegimiškai. Uždegimas yra natūralus organizmo atsakas į įvairius pakenkimus, traumas, bet, kai uždegimas tampa nevaldomas, ilgai sukelia neuronų žūtį ir pakenkia smegenis. Valgant maistą, pasižymintį priešuždegiminiu poveikiu, sustabdoma neuronų žūtis ir atstatoma normali smegenų funkcija, – teigia neurochirurgijos ir smegenų atstatymo profesorė The University of South Florida Paula C. Bickfort.

Siūloma vartoti šiuos produktus bent šešis kartus per savaitę:

***Burokėliai, pomidorai, avokadai**. Šios trys tamsios daržovės padidina smegenų aprūpinimą krauju. Studijos įrodė, kad amonio rage (*Hippocampus*) suaktyvėjus kraujotakai paskatinamas neuronų augimas. Amonio ragas yra smegenų sritis, atsakinga už atmintį, sugebėjimą išmokti naujus dalykus.

***Riešutai** (ypatingai graikiški – *walnuts*), **granatai** (*pomegranates*), **daržinė ciberžolė** (*turmeric*) mažina amiloidinių apnašų susidarymą. Amiloidas – baltymas, kuris normaliai randamas organizme ir dalyvauja impulsu perdavime. Kai dėl nežinomų priežasčių baltymas pradeda nenormaliai dalintis ir atskilusios dalys – beta-amiloidai sukimba, formuojasi apnašos, kurios kaupiasi smegenyse aplink neuronus, juos toksiškai pakenkia ir palaipsniui prasideda neuronų žūtis. Tai veda prie atminties sumažėjimo bei Alzheimerio ligos išsivystymo. Riešutus siūloma valgyti bent 5 kartus per savaitę.

***Žuvis, mėlynės, vynuogės, kava, juodasis šokoladas** padidina smegenų neurotrofinio faktoriaus (*Brain derived neurotrophic factor – BDNF*) gamybą. Tai baltymas, kuris paskatina naujų neuronų augimą. Kuo daugiau smegenys išskiria šio baltymo, tuo daugiau pasigamina naujų neuronų, kurie ne tik pagerina atmintį, bet gali ir pristabdyti smegenų senėjimą.

Neseniai Italijos mokslininkai paskelbė duomenis apie kavos naudą senesniems žmonėms. Jų teigimu, kasdien išgeriant 2 ar daugiau *Mocha* puodelių kavos ryškiai sumažinami depresijos požymiai bei pagerinamos pažinimo funkcijos. Kaip yra žinoma, skrudinta kava dėl joje esančių cheminių medžiagų, tokių, kaip kavos ir chlorageninės rūgštys, quercetinas, fenilindanas (*caffeic acid, quercetin, chlorogenic acid ir phenylindane*), apsaugo nervines ląsteles nuo pakenkimų bei degeneracijos.

Maistas, kurio reikėtų vengti

***Raudona mėsa**. „Proto dieta” nesiūlo visiškai atsisakyti raudonos mėsos. Siūloma nevirtoti dažniau kaip 4 kartus per savaitę.

***Sviestas ir margarinai**. Galima vartoti vieną valgomą šaukštą per dieną. Naudingiau vartoti alyvuogių aliejų.

***Sūriai**. „Proto dietos” šalininkai siūlo riboti sūrių vartojimą. Valgant sūrius vieną kartą per savaitę galima sumažinti Alzheimerio ligos riziką.

***Saldumynai (įvairūs sausainiai)**. Laikantis šios dietos galima suvalgyti 5 sausainius per savaitę.

***„Greitas maistas” bei riebaluose virtas maistas**. Jei norite išsaugoti gerą atmintį – vartokite ne dažniau vieną kartą per savaitę.

Mokslininkai teigia, kad ir negriežtai laikantis „Proto dietos”, pagerėja atmintis bei sumažėja Alzheimerio ligos rizika. Tačiau pastoviai sveikai valgant bei prisilaikant siūlymų – galima tikėtis gerų rezultatų. Pristabdyti smegenų senėjimo procesus bei apsaugoti nuo ligų padeda ne tik maistas, bet ir fizinis aktyvumas, geras miegas, puiki nuotaika, teigiamas požiūris į šiuo metu vykstančius įvykius.

Paruošta remiantis: AARP magazine, www.health.harvard.edu, www.cbsnews.com, www.WebMD, www.health.com

MANO VIRTUVĖ

**Pavasarij norisi lengvesnių patiekalų,
daugiau daržovių. Siūlomi receptai – būtent tokie**

**Plovas su daržovėmis
ir krevetėmis**

Reikės:

1 pankolio
1 askaloninio česnako (shallot)
1 skiltelės česnako
4 pomidorų
1 čili pipiriuko
alyvuogių aliejaus
druskos, pipirų
1 puodelio „Basmati“ ryžių
1/2 puodelio sauso balto vermuto
daržovių sultinio
pakelio šaldytų krevetėlių
fetos sūrio
petražolių

Pankolį supjaustyti šiaudeliais, askaloninį česnaką – pusšiedžiais, česnako skiltelę – plonais lapeliais.

Sudėti daržoves į keptuvę su įkaitintu aliejumi ir pakepinti. Padruskinti, papipirinti, įberti su smulkintą čili pipiriuku.

Kai daržovės apkeps, suberti ryžius, išmaišyti.

Įpilti vermuto, padidinti ugnį ir leisti išgaruoti alkoholiui. Tuomet vėl sumažinti ugnį ir įpilti daržovių sultinio, kad viską apsemtų. Uždengti ir

troškinti apie 20 minučių.

Pomidorus supjaustyti į aštuonias dalis ir sudėti į ryžius. Suberti krevetes ir patroškinti, kol krevetės paraus.

Padruskinti, papipirinti, pabarstyti kapotais pankolio lapeliais ir smulkintomis petražolėmis.

Prieš patiekiant pašlakstyti alyvuogių aliejumi ir pabarstyti fetos sūrio gabaliukais. Skanaus!

Paštetas iš cukinijų

Reikės:

5 mažų cukinijų
4 kiaušinių
1 svogūno
3 šaukštų pertrintos varškės
4 šaukštų tarkuoto fermentinio sūrio
1 puodelio pieno
žiupsnelio tarkuoto muskato riešuto
alyvuogių aliejaus
druskos ir juodųjų maltų pipirų pagal skonį

Vieną cukiniją supjaustyti plonomis juostomis.

Kepimo formą ištepti aliejumi, dugną padengti cukinijos juostomis.

Smulkiai supjaustyti svogūną. Likusias keturias cukinijas sutarkuoti burokine tarka, sumaišyti su smulkintu svogūnu, žiupsneliu druskos ir palikti kelioms minutėms. Daržoves nuspausti, įmaišyti varškę ir sūrį.

Kiaušinius išplakti, supilti pienu, įberti po žiupsnelį muskato riešuto ir pipirų. Plakinį įmaišyti į cukinijų masę ir viską gerai išplakti.

Gautą masę supilti į paruoštą kepimo formą. Ją dėti į didesnę formą, įpilti vandens ir kepti 1 valandą į šilumą iki 170 C (140 F) įkaitintoje orkaitėje.

Iškepusį pašteta atausinti, uždengti serviravimo lėkšte ir apversti.

Jūsų Indrė!

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

BENDRAUKIME!
www.facebook.com/draugolaikrastis

A † A

ELENA (BUROKAS) VIERAITIS

Mirė 2021 m. balandžio 18 d., sulaukusi 88 metų.
Gimė 1933 m. balandžio 18 d. Vištytyje, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: sūnus Tomas, anūkas Paul Vieraitis su žmona Patty, proanūkė Abigail; brolis Edmundas Brooks, jo žmona Erika ir jų šeima; dukterėčios, sūnėnai, pusseserės, pusbroliai ir jų šeimos.

A. a. Elena buvo a. a. Juozo žmona ir a. a. Jono mama.

Velionė bus pašarvota penktadienį, balandžio 23 d., nuo 10 val. ryto lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės bažnyčioje, 7214 S. Cass AV, Darien, IL, kurioje 11 val. ryto vyks religinės apeigos. Po pamaldų velionė bus palydėta į Lietuvių tautines kapines ir palaidota šalia savo vyro.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gėlių šeima prašo aukoti Lithuanian Evangelical Lutheran Home Church, 7214 S. Cass AV, Darien, IL, 60561.

Šeima norėtų išreikšti ypatingą padėką Roma Home Care, Inc. už Elenos šiltą ir rūpestingą priežiūrą ištisus ligos metus.

Suteikta dvasinė parama, maldos ir kun. Liudo Miliausko nuolatinis lankymas jai buvo tikra atgaiva.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. – Lack&Sons Funeral Home, tel. 708-430-5700,
www.lackfuneralhome.com

A † A

RIMGAILĖ JONYNAITĖ GUSTAITIENĖ ZOTOVIENĖ

išgyvenusi ilgus ir prasmingus metus, atgulė amžino poilsio. Ji ir jos darbai liks nepamiršiami.

Giliausią užuojautą reiškiamo dukroms RŪTAI BRONIŠAS ir dr. ANDREA ZOTOVAS bei jų šeimoms, seseriai RASAI PUKŠTYS ir jos šeimai, VYTENIO JONYNŲ šeimai ir IRENAI RAULINAITIS su šeima.

*Giedra Jonynas Troncone,
Dalia Jonynas ir Vaidotas Jonynas*

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai
Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siuntinių paėmimas iš namų
Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinis ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigalkščių Užteigė
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Lithuanian Federal Credit Union

www.taupaboston.com (617) 269-1450
Membership open to Lithuanians in the U.S.A.
All deposits insured to \$250,000 by NCUA

GET YOUR TAUPA MASTERCARD

- 9.96% rate
- Reward points
- No expiration dates
- No annual fee
- Free balance transfer
- 0% interest for 3 months

apply online

GET YOUR AMBER CARD

Get the power to manage your money and make purchases anytime with our TAUPA AMBER debit card.

With free ATM access at all NYCE, Plus and Pulse locations and MasterCard purchasing convenience, our cards put financial control in your fingertips.

apply online

Products and Services
Savings † Checking Accounts
CD's † Loans
Credit Cards (MasterCard)
International Wires † Notary

Debit Card

- Free online banking
- Free bill pay
- Reward points
- No annual fee

EQUAL HOUSING LENDER

AMERICA'S CREDIT UNIONS

NCUA

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government.

Telefonas atsparus vandeniui? Žinokite kaip jį gelbėti sušlapusį

Pastaraisiais metais dažnai juokaujama, jog namuose palikti išmanųjį telefoną yra kur kas blogiau, nei nepasiimti pinigines ar durų raktą. Šis įrenginys jau seniai peržengė komunikacijos įrankio ribas ir su mumis keliauja ten, kur anksčiau nebūtume galėję įsivaizduoti. Juo klausomės muzikos duše, smėlėtomis rankomis fiksuojame atostogų nuotaikas paplūdimyje ar naudojame vietoje žemėlapių eidami į sudėtingą žygį.

Dėl visų šių tradicinei elektronikai nepalankių aplinkybių išmaniojo patvarumas tapo vienu svarbiausių prioritetų. Deja, nors dauguma naujausių telefonų gamintojai vadina atspariais vandeniui, dažnai kyla abejonų, ką šis teiginys reiškia iš tiesų – ar įrenginys gali atlaikyti tik negausų liūtį, o, galbūt, juo galima fotografuoti koralus, nardant kelių metrų gylyje? Vis dėlto, verta žinoti, ką daryti apliejus telefoną vandeniu.

„Atsparus“ ne visada reiškia tą patį

Pradėjus populiarėti patvariems elektronikos gaminiams, rinkos dalyviai, siekdami vartotojams suteikti daugiau aiškumo, susitarė dėl vienodo atsparumo lygio nustatymo taisyklių. Jį šiuo metu nurodo IP (angl. „Ingress protection“) reitingas, apibrėžiantis įrenginio korpuso nepralaidumą vandeniui ir dulkėms. Nors šias raides galima rasti daugelio prietaisų specifikacijų lape, tikslią produkto atsparumo kategoriją nustato po IP kodu einantys du skaitmenys. Pirmasis žymi apsaugą nuo dulkių, o antrasis – nuo vandens. Išmaniųjų telefonų pramonėje įprasta, kad jeigu nepralaidumas dulkėms gamintojo pažymimas skaičiumi 5 – į korpuso vidų gali patekti tik labai nedidelis kiekis smulkiųjų dalelių, o jeigu 6 – tuomet išmanusis yra visiškai sandarus.

Tačiau telefonų atsparumas vandeniui gali būti kur kas įvairesnis. Jeigu antrasis IP kodo skaičius yra nuo 1 iki 6, tai reiškia, kad įrenginys gali ištvirti tik aplaistymą vandeniu – didėjant balui, keičiasi tik srovės stiprumas, kurią gali atlaikyti korpusas.

Tikrasis arba daugeliui suprantamas atsparumas vandeniui galioja tada, kai įvertinimas siekia 7 arba 8 – tik toks telefonas gali tam tikrą laiką išbūti panardintas vandenyje. Pavyzdžiui, naujieji „Samsung Galaxy A52“ ir „Galaxy A72“ išmanieji turi IP67 reitingą, o tai reiškia, jog įrenginiai gali pusvalandį išbūti po vandeniu vieno metro gylyje. Nors IP sertifikatas tiksliai nurodo išmaniojo telefono atsparumo lygį, dažnai pro akis praleidžiamos svarbios jo galiojimo sąlygos. Vartotojai neretai nežino, jog net ir pakankamą reitingą turintis telefonas privalo neturėti korpuso pažeidimų ir gali būti nardinamas tik į švarų ir gėlą vandenį, todėl su juo nardyti sūrioje jūroje ar vandenyne vis tiek nevalia. Atsparumui įtaką gali daryti ir temperatūros šuoliai.

Ar ryžių pakelis gali išgelbėti telefoną?

Tačiau realiaame gyvenime ne visada pavyksta neatsparų įrenginį apsaugoti nuo drėgmės, o atsparų – sušlapinti tik gamintojo apibrėžtomis sąlygomis. Jeigu jūsų telefonas netyčia buvo „nupraustas“, tokiu atveju reikia jį gelbėti. Jei prietaisas buvo panardintas į sūrų arba nešvarų vandenį, pirmiausia jį reikėtų išjungti ir nuvalyti distiliuotu vandeniu sudrėkinta šluoste. Tokiomis aplinkybėmis reikėtų susilaikyti nuo SIM kortelės ištraukimo, jungčių valymo ausų pagaliukais ir įkrovimo. Nereikėtų vadovautis ir liaudyje paplitusiu mitu, kad sušlapintą telefoną reikia kuo greičiau kišti į ryžių pakelį.

Grūdinėse kultūrose esantis krakmolos gali pakenkti vidiniams elektronikos komponentams, o jų drėgmės sugėrimo efektyvumas yra kur kas mažesnis, nei manoma. Taip pat vertėtų vengti naudoti plaukų džiovintuvą, nes jo išskiriamas karštis gali pridaryti tik dar daugiau žalos. Pats geriausias pasirinkimas būtų išmanųjį kelioms dienoms palikti džiūti šiltoje ir sausoje vietoje. Jei telefonas net ir po tiek laiko neišjungtų arba veiktų netinkamai, patariama nedelsiant kreiptis į autorizuotą serviso paslaugų centrą.

Parengta pagal ELTA

ANDRULIS
BALDIC STYLE FARMERS CHEESE
SINCE 1939

ANDRULIS MICHIGAN FARM CHEESE
SKANIAUSIAS SURIS
Family Owned
And Operated
Hand Made

NEW FLAVORS AVAILABLE – TRY THEM ALL!
PLAIN, (NO SALT ADDED), CARAWAY, GARLIC & ONION,
JALEPENO, CHIVE, DILL, BASIL & HERB
HORSERADISH & SMOKED, FETA

What cheese was meant to be.

ASK FOR US AT YOUR FAVORITE DELI OR VISIT US ONLINE
www.andrulischeese.com 1-877-6CHEESE

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com

Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Investiciniai fondai • Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

COVID-19: Balandžio 21 d., 11 val. 30 min.

	Užsikrėtusių	Išgijusių	Mirusių
Pasaulyje	144,024,473	122,522,335	3,063,762
JAV	32,547,264	25,108,546	582,617
Lietuvoje	236,533	213,970	3,802